

ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ

Ο ΕΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

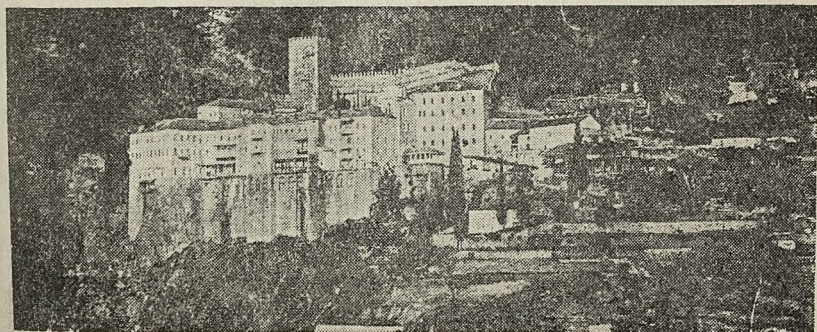
ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ

ΕΝ ΑΓΙΩ, ΟΡΕΙ ΑΘΩ,

ΙΕΡΑΣ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΑ
ΥΠΗΡΑΧΗ ΚΙΒΩΤΟΣ

• Τύποις "ΦΟΙΝΙΚΟΣ", Βενιζέλου 60 - Θεσσαλονίκη •

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Χρονογραφική και τοπογραφική ιστορία Ἁγ. Ὀρους	σελ.	33
Μορφαι ἀπὸ τὸ Πάνθεο τοῦ Ὀρθοδόξου Μοναχισμοῦ	»	39
Ἡ Συμβολὴ τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς.	»	42
Ἕνας κόσμος τῆς εἰρήνης (Τὸ Ἅγιον Ὀρος)	»	45
Πάσης συντελείας εἶδον πέρας.	»	50
Χριστὸς Ἀνέστη	»	59
Σκέψεις	»	60
Χρονικά Ἁγίου Ὀρους	»	63

“ ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ,,

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ, ΟΡΕΙ ΑΘΩ,

ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΓΙΩ, ΟΡΕΙ ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΙΒΗΡΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὅπως ἐσημειώσαμεν, ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος τῆς Λαύρας, εἶχε μεγίστην τιμὴν εἰς τὸν Ἰωάννην Ἰβηρα καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν του μαρτυρίαν, πολλάκις τὸν μετεχειρίσθη εἰς διαφόρους ἐμπιστευτικὰς ἀποστολὰς πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει αὐτοκράτορας Νικηφόρον, Ἰωάννην καὶ Βασίλειον. Αἱ συχναὶ αὗται ἀπουσίαι τοῦ Ἰωάννου ἐξ Ἁγίου Ὄρους, αἱ μυστικαὶ μεταβάσεις αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν, τὰ πλούτη καὶ αἱ μεγάλαι δωρεαὶ αἵτινα ἔφερον ἐκεῖθεν διὰ τὴν Λαύραν καὶ διὰ τὴν Μονὴν του, δεδομένου δὲ ὅτι καὶ πιθανῶς ἦτο εἰς τῶν γνωστῶν Τορκικῶν στρατηγῶν τοῦ κράτους ἀποσπασθεὶς τῶν ἐγκοσμίων καὶ περιορισθεὶς εἰς Ἅγιον Ὄρος, πάντα ταῦτα συνέτειναν ἵνα οἱ μεταγενέστεροι πιστεύσουν, ὅτι ὁ καταστείλας τὴν στάσιν τοῦ Σκληροῦ ἦτο ὁ ἐξ Ἁγίου Ὄρους Τορκίκος. Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν ἀποκλείεται παντελῶς ἡ ὑπόθεσις ὅτι ὁ Ἰωάννης οὗτος κατὰ τὰς μεταβάσεις του εἰς Κωνσταντινούπολιν αἵτινες συμπίπτουν μὲ τὴν ἐποχὴν τῆς στάσεως τοῦ Σκληροῦ (976—988), νὰ ἔδιδε συμβουλὰς εἰς τὸν Πρόεδρον Βασίλειον ἢ εἰς αὐτὴν τὴν βασιλομή-

τορα Θεοφανῶ (οὐχὶ ἁγίαν ἀλλ' αὐτὴν τὴν ὁποίαν ἡ ἱστορία μᾶς παρουσιάζει ζοφώδη) καὶ ἡ ὁποία καίτοι ἀπωλέσθη ἔνωρις εἰς ἡλικίαν 34 ἐτῶν περίπου διὰ τὴν ἱστορίαν, ἀγνοουμένης τῆς μετὰ ταῦτα τύχης τῆς μετὰ τὴν ἀνάκλησιν αὐτῆς ἐκ τῆς ἔξορίας τῷ 976, δὲν ἀποκλείεται ἡ πιθανότης, αὐτὴ ἡ διαπλεύσασα τόσας τρικυμίας ἐν τῇ ζωῇ τῆς, ἡ ἀδάμαστος ἡρώϊς τῶν τραγωδιῶν ἡ σφριγῶσα ἀκόμη τότε, δὲν ἀπωλέσθη τόσον ἔνωρις, ἀλλ' εἰργάζετο ἠρέμως καὶ φρονιματέως τὸ μὲν μετριαζομένη ἐκ τῆς μεγάλης ἐπιρροῆς τοῦ προέδρου Βασιλείου καὶ τοῦ ἤδη ἀνδρωθέντος υἱοῦ τῆς Βασιλείου τοῦ Β', τὸ δὲ συνετισθεῖσα ἐκ τῶν παθημάτων αὐτῆς.

Πάντως τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῶν ἐτῶν 980-1030 περίπου συνεστήθη μεγάλη ἡ Μονὴ τῶν Ἰβήρων ὑπὸ τῶν ἐπισήμων Ἰβήρων Ἰωάννου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Εὐθύμιου, τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Γεωργίου καὶ τοῦ Βαρασβατζέ. Διὰ τῶν ἐνεργειῶν τούτων τῶν Ἰβήρων προσηρτήθησαν τῷ 980 (6488) διὰ χρυσοβούλλου Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκίονου εἰς τὴν Μονὴν τῶν Ἰβήρων, τὸ μοναστήριον Λεοντίου ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἡ μεγάλη μονὴ Ἰωάννου τοῦ Κολοβοῦ πλησίον τῆς Ἱερισσοῦ εὐρισκομένη καὶ ἣτις παρήκμασε ἀφότου τὸ Ἅγιον Ὄρος προσείλκυσε σωρηδὸν τοὺς ἔχοντας κλίσιν πρὸς τὸν ἀσκητικὸν βίον καὶ τὸ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει μονύδριον τοῦ Ἁγίου Κλήμεντος.

Ἐπιπλέον ὅμως Μονὴ Ἰβήρων πρὸ τῶν τεσσάρων ὡς ἄνω ἐπιφανῶν οἵτινες ἴδρυσαν αὐτὴν μεγάλην τόσον ὥστε καὶ αὕτη ἐντὸς ὀλίγου νὰ κληθῆ Λαύρα ;

Προηγουμένως ἐσημειώσαμεν χρυσοβούλλον τι Κωνσταντίνου Ζ' τοῦ Πορφυρογενήτου τοῦ 958 (6466) τὸ ὁποῖον παρουσιάζει τὴν Μονὴν τῶν Ἰβήρων ἀρχαιοτέραν τῆς Λαύρας. Πραγματικῶς τὸ χρυσοβούλλον τοῦτο, κυροῖ τὰς κτήσεις τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων ἣτις φαίνεται μικρὰ οὕσα πρότερον, προὔπληρχε τῶν γνωστῶν ἤδη Ἰβήρων κτιόρων αὐτῆς καὶ ὅτι οὗτοι δι' ἐπιτυχεῦς ἐνεργείας συγχωνεύσαντες μετ' αὐτῆς τὰς τρεῖς σημειωθείσας μονὰς καὶ διὰ πολλῶν δωρεῶν προικίσαντες αὐτὴν, ἀνέδειξαν μεγάλην μετὰ τῶν ἐτῶν 980 - 1030. Τοῦτο συμφωνεῖ καὶ μετὰ τὴν περὶ Τορνικίου διήγησιν κατὰ τὴν ὁποίαν οὗτος καταβαλὼν τὸν Σκλήραρον ἐζήτησε παρὰ τῆς βασιλείσσης Θεοφα-

νοῦς τὴν εὐρυνσιν τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὁρει ὑπαρχούσης μικρᾶς μονῆς ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔστενοχωροῦντο οἱ ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἰβήρων μοναχοί.

Ἡ Μονὴ λοιπὸν τῶν Ἰβήρων ὑπῆρχε μικρὰ πρὸ τῆς Λαύρας (963) καὶ μάλιστα πρὸ τοῦ 958, ἐγένετο δὲ μεγάλη βραδύτερον ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἐπιφανῶν Ἰβήρων.

Ὁ Τ. Νεροῦτσος δίδει εἰς ἡμᾶς μερικὰς πληροφορίας περὶ τῶν σχέσεων Ἰβηρίας καὶ τῆς Μονῆς ταύτης κατὰ τοὺς αὐτοὺς περίπου χρόνους. Κατ' αὐτὸν ὁ νυμφευθεὶς τὴν βυζαντινὴν ἡγεμονόπαιδα Εἰρήνην, βασιλεὺς τῆς Ἰβηρίας Δαυὶδ Β' Βαγδατίων (1089 - 1125) εἶχε διατάξει νὰ στέλλωνται κατ' ἔτος εἴκοσι νέοι Ἰβηρες διακρινόμενοι ἐπὶ εὐφυΐᾳ, εἰς τὰς ἐν Ἁγίῳ Ὁρει ἐκκλησιαστικὰς σχολὰς, ἔνθα ἐφοίτουν ἱεροσπουδασταὶ ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Ἀνατολῆς πρὸς ἐκμάθησιν τῆς βυζαντικῆς λειτουργίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς γλώσσης, παράδειγμα δὲ ἀναφέρει τὸν Ἰωάννην Πετρίτσην διδασκέντα ἐν Ἁγίῳ Ὁρει τὴν φιλοσοφίαν καὶ μεταφράσαντα κατόπιν εἰς τὴν πατρίδα του πλεῖστα Ἑλληνικὰ συγγράμματα εἰς Ἰβηρικὴν γλῶσσαν. Ἀναφέρει δὲ ὅτι ὁ ἐπισκεφθεὶς ἐν ἔτει 1854 τὰς χώρας τοῦ Καυκάσου Bodenstedt παρετήρησεν ὅτι εἰς τὰς Ἰβηρικὰς διηγήσεις τῶν ἄθλων τοῦ βασιλέως Δαυὶδ, γίνεται λόγος καὶ περὶ τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὁρει σχολῶν καὶ τῶν εἰς αὐτὸ κατ' ἔτος στελλομένων σπουδαστῶν. Βεβαίως διὰ τοὺς Ἰβηρας τοιαύτη σχολὴ ὑπῆρχεν ἡ Μονὴ τῶν Ἰβήρων, ὅπως βραδύτερον διὰ τοὺς Σέρβους ἡ Μονὴ τοῦ Χελανδαρίου. Ὅπως δὲ ἀναφέρει ἡ παράδοσις καὶ αὐτοὶ οἱ ὀνομασθέντες Ἰβηρες κτίτορες τῆς Μονῆς μετέφρασαν διάφορα συγγράμματα εἰς τὴν Ἰβηρικὴν γλῶσσαν χάριν τοῦ γένους αὐτῶν.

Ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος Η' ὁ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου συμβασιλεύσας ἀπὸ τοῦ ἔτους 976 μέχρι τοῦ 1025 καὶ κατόπιν ἐπὶ τριετίαν μονοχῆσας διὰ χρυσοβούλλου ἐν ἔτει 990 ἐπεκύρωσε τὰς ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θεσσαλίᾳ κτήσεις τῆς Μονῆς, αἵτινες μάλιστα ἀναφέρονται καὶ εἰς δικαστικὰς ἀποφάσεις τοῦ κριτοῦ Θεσσαλονίκης πρωτοσπαθαρίου Νικολάου ἀπὸ τοῦ ἔτους 997.

Κατὰ τὴν παράδοσιν τῷ 1042 ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου ἐγένετο «ὁ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου μέγας

ναὸς τῆς συνάξεως ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων. ἡγουμενεύοντος Γεωργίου Τουρνικίου».

Τῷ 1046 εἰς τὸ τυπικὸν ἐπὶ Μονομάχου βλέπομεν μεγάλην τὴν Μονὴν τῶν Ἰβήρων, εὐρισκομένην εἰς ἴσην μοῖραν μὲ τὴν τοῦ Βατοπεδίου καὶ λαμβάνουσαν τὴν τρίτην ἱεραρχικὴν θέσιν εἰς τὴν χορείαν τῆς ὁμοσπονδίας τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Κατὰ τὸν χρόνον αὐτὸν βλέπομεν ἡγούμενον αὐτῆς Γεώργιον ὑπογραφόμενον «Γεώργιος μοναχὸς ἡγούμενος Ἰβήρων», διότι τότε ὑπῆρχεν ἡ Μονὴ ὑπὸ κοινοβιακὸν καθεστῶς τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἀρχῆς ἐθέσπισαν οἱ κτίτορες αὐτῆς, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδόθη διὰ τοῦ τυπικοῦ ἄδεια νὰ μεταβαίνει εἰς τὴν Σύναξιν Καρυῶν ὅπως ὁ τοῦ Βατοπεδίου «μετὰ ιεσσάρων ὑπουργῶν».

Ἐκ διηγήσεως τινὸς τῆς Μονῆς ταύτης τὴν ὁποίαν δημοσίευσεν ὁ Μ. Γεδεὼν (Ἄθως σ. 172) πληροφοροῦμεθα πολλὰ περὶ τῆς τύχης τῆς μεγάλης ταύτης Μονῆς. Πολὺ ἐνωρὶς αὕτη κατεστράφη τελείως ὑπὸ πειρατῶν «ἐκ τῆς Φραγγίας», δυστυχῶς ὁμως τὸ γεγονός τοῦτο φέρει δύο ἀσυμβιβάστους χρονολογίας 6707 (1199) καὶ 1259.

Πιθανῶς ἡ ἀπὸ κρίσεως κόσμου χρονολογία εἶναι ὀρθὴ καὶ πρόκειται ἴσως περὶ μιᾶς φραγκικῆς πειρατείας ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας ἐνήργουν διάφοροι, ἀλλὰ καὶ Πισάται καὶ Γενουαῖοι κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς Δ' σταυροφορίας ὅτε ἐπὶ Ἀλεξίου Γ' τὸ κράτος καὶ ἡ κυβέρνησις αὐτοῦ εὐρίσκοντο εἰς παραλυσίαν εἰς χεῖρας τῆς ἀσελγοῦς καὶ ἀσυνέτου βασιλίσης Εὐφροσύνης καὶ τοῦ ναυάρχου Μιχαὴλ Στρυφναῦ, ὅστις ἄλλον σκοπὸν δὲν εἶχε παρὰ νὰ θησαυρίζῃ, τότε πιθανῶς ἔπαθε καὶ ἡ Μονὴ αὕτη ἀφοῦ ἡ πειρατεία εἶχεν ἐγείρει θραυστάτην κεφαλὴν (Παπαρηγ. Δ' 625, 644).

Ἄλλὰ τὴν νὰ σημειώσωμεν περισσότερον; Ὅλοι οἱ χρόνοι οὗτοι εἶναι μία ἀκατάπαυστος σύρραξις Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, τὸ δὲ Αἰγαῖον παρουσιάζεται τὸ κατ' ἐξοχὴν στάδιον τῶν ἀγῶνων τούτων. Βλέπων τις τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει παραλυσίαν καὶ τὴν μανικὴν καταφορὰν τῶν δυτικῶν, ἀπορεῖ πῶς ἐπὶ τοσοῦτον παρετάθη ὁ ἀγὼν καὶ πῶς ὑπῆρχον ἀκόμη μοναστήρια πρὸς Ἀσπασίαν. Ἐὰν δὲν ἀριθμοῦμεν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους

περισσότερας λεηλασίας τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων σημαίνει ὅτι δὲν ὑπῆρχε πλέον περιουσία πρὸς ἀρπαγὴν.

Τὰ ἐκ τῶν πειρατῶν δεινὰ τῆς Μονῆς φαίνονται πολλὰ κατὰ τὸν γράψαντα διότι «ἔρημον καὶ σχεδὸν εἰπεῖν ἄοικον καὶ ἠφανισμένην κατέλιπον κλπ. ἕως οἰκήτορας».

Τῷ 1492 οἱ μοναχοὶ μετέβησαν εἰς Ἰβηρίαν καὶ ἔφερον εἰς τὴν Μονὴν τῶν μεγάλῃν βοήθειαν δοθεῖσαν ὑπὸ αὐθέντου τινὸς Γοργοράνη τοῦ ὁποίου καὶ οἱ διάδοχοι Καίχοσρόης καὶ Μελτζετζαμπούκ, τοὺς ὁποίους αὐθέντας ὁ γράψας, καλεῖ καὶ βασιλεῖς, συνήργησαν πολὺ εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν τῶν ἐν καταστροφῇ εὗρισκομένων κτιρίων αὐτῆς, τότε ἀνεγεροθέντος ἐκ βάρθρων καὶ τοῦ μεγάλου πύργου.

Τῷ 1592 ἡ Μονὴ εἶχε χρέος «27 φορτία ἄσπρα καὶ ἔδιδε τὸν κάθε χρόνον διάφορον 36.500», οἱ δὲ μοναχοὶ πιεζόμενοι ὑπὸ πτωχείας προσέφυγον εἰς τὴν Ἰβηρίαν «καὶ τὰ κλειδιά τοῦ μοναστηρίου ἔδωκαν πρὸς τὸν αὐθέντην τῆς Ἰβηρίας Ἀλέξανδρον βοηθείας παρ' αὐτοῦ δεόμενοι», ὅστις ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς 12.000 φλωρία. Τῷ 1602 ἀπηλλάγη ἡ Μονὴ τοῦ χρέους.

Ἐκ τῶν πληροφοριῶν τούτων ἀμφίβολον φαίνεται ὅτι ἡ Μονὴ διετέλει μέχρι τοῦ 1492 εἰς μεγίστην παρακμὴν, διότι κατὰ μὲν τὰ ἔτη 1350 - 1364 βλέπομεν τοὺς Ἑλληνας μοναχοὺς πολλοὺς ἐν τῇ Μονῇ, ἐκ δὲ τοῦ τυπικοῦ ἐπὶ Μανουὴλ αὐτοκράτορος (1393) δὲν φαίνεται ἡ Μονὴ πάσχουσα, διότι καὶ τὴν τρίτην θέσιν τὴν ὁποίαν εἶχεν ἄλλοτε, κατέχει καὶ τότε καὶ ἐκκλησιαστικὴν ὡς αἱ μεγάλαι μοναὶ καὶ τὰ κεκανονισμένα δίδει εἰς τὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου καὶ εἰς τὸν Πρωτον.

Ἐπὶ Μιχαὴλ αὐτοκράτορος καὶ Πατριάρχου Ἰωάννου Βέκου (1280) οἱ Ἰβηρες μοναχοὶ τῆς Ἱ. ταύτης Μονῆς ἀντέστησαν γενναίως εἰς τοὺς ἐνωτικούς «καὶ ἐπὶ Κύριον πεποινθότες, ὡς ὄρος Σιών, οὐκ ἔσαλεύθησαν, ἀντεχόμενοι τῶν ἀποστολικῶν καὶ πατρικῶν παραδόσεων», καὶ διὰ τοῦτο ἐθανατώθησαν ριφθέντες εἰς τὴν θάλασσαν, διατηρηθέντος μόνον τοῦ πλοίου εἰς τὸ ὁποῖον ἐτέθησαν καὶ ἡ Μονὴ τῶν ἐγκατελήφθη ἔρημος διαρπαγείσης πάσης τῆς κινητῆς περιουσίας αὐτῆς (Ἄθως σ. 141 — 2).

Εἰς τὴν Μονὴν τῶν Ἰβήρων προσηρτήθησαν ἡ ἀρχαία μονὴ τοῦ ὁσίου Σάββα τοῦ λεγομένου Χάλδου, ἡ κατόπιν σκῆπη

τοῦ Μαγουλά καὶ βραδύτερον κελλίον τοῦ Μαγουλά καὶ ἡ τοῦ Κάσπακος (κελλίον Ἀγ. Ὁνουφρίου).

Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ΙΔ' αἰῶνος εἶχεν ἡ Μονὴ τὸ παρὰ τὸ Μελένικον μετόχιον, ὃ δὲ Στέφανος ὁ ἰσχυρὸς κράλης τῶν σέρβων ἐμερίμνησε διὰ δύο χρυσοβούλλων του (1346) ὑπὲρ τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων.

Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1355 - 1363 δι' ἀποφάσεως τῶν Ἀγιορειτῶν καὶ διὰ συγγιλλίου τοῦ Πατριάρχου Καλλίστου ἐκανόνισθησαν τὰ δικαιώματα τῶν ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ πολυαρίθμων ἤδη Ἑλλήνων μοναχῶν «οὐ μόνον κατὰ ἀριθμὸν ὑπερεχόντων ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶν ἔργον πνευματικὸν μυρίῳ τῷ μέσῳ ὑπερνικόντων τοὺς Ἰβήρας». Ὁ ναὸς τὸν ὁποῖον ὄφειλον τοῦ λοιποῦ νὰ κατέχουν οἱ Ἰβήρες μοναχοὶ τῆς Πορταϊτίσσης εἶναι μικρὸς ἔσωθεν τῆς ἀρχαιοτέρας πύλης τῆς Μονῆς. Ὁ σημερινὸς ἰδρύθη τῷ 1680, βεβαίως ἐπὶ τοῦ παλαιότερου τὸν ὁποῖον ἀναφέρει τὸ συγγιλλιον, καλεῖται δὲ οὕτω ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ φυλασσομένης θαυματουργοῦ εἰκόνος τῆς Θεοτόκου Πορταϊτίσσης.

Κατὰ τὸ περιεχόμενον ἀρχαίων τινῶν διηγήσεων αἵτινες πολλάκις φέρονται μὲ τὰ τοῦ Τουρνικίου ἀνέκδοτα, ἡ εἰκὼν αὕτη ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν ὑπὸ γυναικὸς τινὸς ἐν Νικαίᾳ εἰς τοὺς χρόνους τοῦ εἰκονομάχου Θεοφίλου διότι δὲν ἠδύνατο διαφορετικὰ νὰ τὴν σώσῃ καὶ αὕτη ἐστάθη ὀρθία καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Μονὴν τῶν Ἰβήρων, ἐνάρετος δὲ ἀσκητῆς Γαβριὴλ κατελθὼν εἰς τὴν παραλίαν παρέλαβεν αὐτήν.

Βεβαίως ἄνευ θαύματος δὲν ἐξηγεῖται πῶς δὲν κατεστράφη ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἀλλ' ὑπῆρχεν ἐπὶ Θεοφίλου Μονὴ Ἰβήρων. Μέχρι τοῦ 958 ἔχομεν ἐπίσημα στοιχεῖα τὸ χρυσοβούλλον τοῦ Κωνσταντίνου Ζ'. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία καὶ πιστεύομεν ἀπολύτως ὅτι ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν τόσων ἄλλων μικρῶν μέχρι τοῦ 842 ὅτε ἀπέθανεν ὁ Θεόφιλος ἀλλὰ καὶ ἀκόμη βραδύτερον.

(Συνεχίζεται)

ΜΟΡΦΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΝΘΕΟ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ

Ἰωάννης ὁ Συγγραφεὺς τῆς κλίμακος. (525 - 600)

Σὰν ἓνα φωτεινὸ μετέωρο προβάλλει μέσα ἀπὸ τὸ πάνθεο τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ ἡ μορφή τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Συγγραφέως τῆς Κλίμακος καὶ μὲ τὴν ἀκτινοβολοῦ του λάμπη μᾶς φωτίζει καὶ μᾶς καλεῖ νὰ ἀνεβροῦμε καὶ ἡμεῖς τὴν κλίμακα τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς τελειότητος ἂν θέλωμε νὰ ἐπιτύχωμε τὴν σωτηρία τῆς ψυχῆς μας.

Ἀπὸ τότε ποὺ γνώρισε τὸν κόσμον ἀκολούθησε τὴν μοναχικὴ ζωὴ, τὴ ζωὴ ποὺ ἀποξενώνει τὸν ἀνθρώπον ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ τὰ τοῦ κόσμου καὶ τὸν ὀδηγεῖ στὰ ὑπερκόσμια. Καὶ τὴν ἔζησε ὄχι μόνον στὴ θεωρία μὰ καὶ στὴν πράξιν της.

Δοκίμασε ὅλες τὶς κακουλίες, ὅλες τὶς στερήσεις, ὅλη τὴν σκληρότητά της, μὰ καὶ ὅλες τὶς πνευματικὲς της ἀπολαύσεις. Καὶ τὶς ἀπολαύσεις αὐτὲς τὶς πνευματικὲς θέλει πρὸ παντὸς νὰ γευθοῦν καὶ οἱ ἄλλοι γιαντὸ καὶ τοὺς προσφέρει τὰ μέσα γιὰ μιὰ πνευματικὴ, μιὰ ὑπερκόσμια ἀνάταση πρὸς τὰ ὕψη τῆς τελειότητος.

Τὶ νὰ πρωτοθαυμάσῃ κανεὶς ἀπὸ τὰ τόσα καὶ τόσα κατορθώματα τῆς μεγάλης αὐτῆς φυσιογνωμίας; Ὅποιος μελετήσῃ μὲ προσοχὴ τὴ ζωὴ τοῦ ὁσίου καὶ ἐγκύψῃ μὲ ἐνδιαφέρον στὸ ὑπέροχο βιβλίον του τὴν — Κλίμακα — τῆς ὁποίας ὁ μὲν τίτλος συμβολίζει τὴν Κλίμακα τοῦ Ἰακώβ τὰ δὲ 30 κεφάλαιά της τὰ 30 ἔτη τῆς πρὸ τοῦ δημοσίου κηρύγματος ζωῆς τοῦ Κυρίου καὶ ἡ ὁποία ἔχει ὡς σκοπὸ νὰ βοηθήσῃ ὅλους ἐκείνους ποὺ θέλουν νὰ ἀνεβροῦν τὴν κλίμακα τῆς ἀρετῆς, μένει ἐκθαμβὸς μπρὸς στὸ μεγαλεῖο τῆς ἀγίας του ψυχῆς.

Ἐπάνω στὸ περιλάλητο ὄρος τοῦ Σινᾶ στὸ ὁποῖο ὁ θεόπτης Μωϋσῆς ἔλαβε τὸν νόμον τῆς Διαθήκης ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Θεόν, ἀγωνίζεται καὶ ὁ ὅσιος Ἰωάννης διὰ νὰ ὑποτάξῃ τὸν κόσμον τὸν γῆινον στὸν πνευματικόν. Δὲν τὸν ἐμποδίζει ἡ ἀγριότης τῆς φύσεως ἡ ὁποία εἶναι τελείως ἀντίθετος μὲ τὴν ἡμερότητα τῆς

ψυχῆς του. Δὲν τὸν τρομάζουν οἱ ἀστραπὲς καὶ οἱ βροντές, τὰ τόσον φοβερὰ αὐτὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως πού, τόσον συχνὰ ἀναταράσσουν τὴν γαλήνη καὶ τὴν ἡρεμία, τὰ τόσον ἐπιθυμητὰ διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ μοναχοῦ. Δὲν τὸν τρομάζουν οὔτε καὶ οἱ πόλεμοι τοῦ σατανᾶ. Ἐφοδιασμένος μὲ τὰ κατάλληλα ὄπλα κατέρχεται εἰς τὸν ἀγῶνα (πρὸς καθάρσεις τῶν σατανικῶν ὀχυρωμάτων). Καὶ χάρις εἰς τὴν πανοπλίαν αὐτὴν ἐνίκησε τὸν φοβερὸ ἀντίπαλο. Δὲν τὸν ἱκανοποιεῖ τὸ ὅτι εὐρίσκεται ὑψηλότερα ἀπὸ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους. Γνωρίζει ὅτι ὅσον ὑψηλὸς καὶ ἂν εἶναι ὁ τύπος εἰς τὸν ὁποῖο ζῆ καὶ ἀσκῆται δὲν ὀφελεῖ. Διότι ἐξακολουθεῖ νὰ εὐρίσκεται εἰς τὴν γῆν. Θέλει νὰ ἀνεβῆ ἀκόμα ὑψηλότερα. Θέλει νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ κάθε γῆϊνο. Καὶ δημιουργεῖ τὴν περίφημο κλίμακα τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς τελειώσεως τὴν ὁποία πρῶτος αὐτὸς ἀνέρχεται. Κάθε βαθμίδα της πού ἀνεβαίνει τὸν ἀπομακρύνει περισσότερο ἀπὸ τὰ γῆϊνα καὶ τὸν πλησιάζει στὰ ὑπερκόσμια. Τὰ ὑπερκόσμια τὰ ὁποῖα τόσον τὸν θέλγουν καὶ γιὰ τὰ ὁποῖα τόσον ἀγωνίζεται.

Φιλόσοφος τῆς ζωῆς ὅσον ὀλίγοι ξέρει νὰ ξεχωρίζει τὰ πολυτιμώτερα ἀπὸ τὰ εὐτελέστερα. Καὶ προτιμᾷ τὰ πολυτιμώτερα ὅσο καὶ ἂν τὸ τίμημά τους εἶναι μεγαλύτερο καὶ ὅσο καὶ ἂν χρειάζονται περισσότερο κόποι γιὰ νὰ τὰ ἀποκτήσῃ. Σ' ἂν καλὸς καὶ φρόνιμος οἰκονόμος θέλει νὰ ἀποκτήσῃ ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα «οὔτε σῆς οὔτε βρωσὶς ἀφανίζει» καὶ τὰ ὁποῖα κανένας κλέπτης ὅσο ἐπιτήδειος καὶ ἂν εἶναι δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ τοῦ τὰ κλέψῃ. Ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ τὸν κυριεύσῃ ἡ ἀπληστία οὔτε καὶ γιὰ τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ. Ποθεῖ μὲ ὅλη του τὴν ψυχὴ τὴν αὐστηρὴν ἀσκήση. Ποθεῖ τὴν ἡσυχία τῆς ἐρήμου γιατί, ξέρει ὅτι (τοῖς ἐρημικοῖς ἡ ζωὴ μακαρία ἐστὶ). Θέλει νὰ μείνῃ μόνος ἐλεύθερος ἀπὸ κάθε γῆϊνὴ ἀπασχόληση γιὰ νὰ μπορῆ νὰ ἐπικοινωνῆ συνεχῶς μὲ τὸν Θεό. Ὅμως δὲν ἐγκαταλείπει καὶ τοὺς ἀδελφούς. Ὡς ἡγούμενος τῆς περιφήμου Μονῆς τοῦ Σινᾶ προσπαθεῖ μὲ τὰς προτροπὰς, μὲ τὰς νουθεσίας, μὲ τὰς παρακλήσεις καὶ περισσότερο μὲ τὸ παράδειγμά του νὰ ὀδηγῆ τὰ πνευματικὰ του παιδιὰ εἰς τὸν δρόμο τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς τελειότητος. Ἀλλὰ καὶ ὅταν εὐρεθῆ ὁ κατάλληλος ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος τὸν ἀντικατέστησε εἰς τὴν τόσον σοβαρὰν ἀποστολήν, εἰς τὴν διακυβέρνη-

σιν τῶν λογικῶν προβάτων τοῦ Κυρίου καὶ ἐκεῖνος ἥσυχος πλέον μέσα στὴν ἔρημο, βρίσκεται σὲ μιὰ διαρκῆ ἔκσταση, θυμᾶται καὶ τοὺς μαθητάς του καὶ πολλὰς φορές ψιθυρίζει τὸ (Πάτερ τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί Σου). Ἡ ἀγάπη του αὐτὴ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ συναισθήματα πὺρ συναντᾶ κανεὶς εὐκόλα στοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ὁποῖα γρήγορα ἐξατμίζονται. Αὐτὸ τοῦλάχιστον ἀποδεικνύει ἡ προσπάθειά του νὰ ἀφίση καὶ γραπτὲς τὶς νουθεσίαις καὶ τὶς συμβουλές του ἀλλὰ καὶ τὰ πορίσματα τῆς μακρᾶς του πείρας πρὸς ὅλους ὅσοι ἐπιθυμοῦν τὴν τελειότητα τὴν πνευματικὴν. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἰσχυρισθῆ ὅτι τὸ ἔργο τὸ ὁποῖο μᾶς ἀφησε ὁ ὅσιος Ἰωάννης εἶναι ἔργο προσπαθείας γιὰ νὰ ἀναδειχθῆ καὶ νὰ δοξασθῆ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Δι' αὐτὸν εἶναι ἀρκετὸν τὸ ὅτι τὸ ὄνομά του «ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς» εἰς τὴν βίβλον τῆς ἀθανασίας. Θέλει μόνον νὰ δώσῃ τὰ μέσα τῆς ψυχικῆς ἀνατάσεως σὲ ὅσους θέλουν νὰ τὸν μιμηθοῦν νὰ ἀκολουθήσουν τὰ ἴχνη του. Καὶ τὴν πνευματικὴ κλίμακα τὴν ὁποία ἀνέβηκε ὁ ἴδιος μὲ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ παλαίσματά του, τὴν προσφέρει τώρα καὶ σὲ μᾶς καὶ μᾶς καλεῖ νὰ τὴν ἀνεβοῦμε. Εἶναι δύσκολο τὸ ἀνέβασμά της διὰ τοὺς ἀνθρώπους μάλιστα, πὺρ ἀγαποῦν περισσότερο τὸν ἄνθρωπο, ὅσοι μπορέσουν ὅμως τὴν ἀγάπη αὐτὴ, νὰ τὴν ἀντικαταστήσουν μὲ μιὰ ἄλλη ἀγάπη, τὴν ἀγάπη πρὸς τὸ πνεῦμα θὰ εἶναι εὐτυχεῖς. Στὴν τελευταῖα βαθμίδα θὰ τοὺς περιμένῃ ὁ Χριστὸς μὲ τὸν ἀμαράντινο στέφανο τῆς αἰωνίου δόξης γιὰ νὰ τοὺς στεφανώσῃ.

Ἐμπρὸς λοιπὸν ὅσοι θέλουν νὰ γίνουν τέλειοι, ὅσοι ἐπιθυμοῦν τὰ ὑπερκόσμια ἅς ἀρχίσουν νὰ ἀναβαίνουν τὴν κλίμακα αὐτὴ, τῆς ἀρετῆς. Δὲν εἶναι ἀργά. Ὁ Χριστὸς «καὶ τὸν πρῶτον δέχεται καὶ τὸν ἔσχατον ἐλεεῖ». Σκληρὸς ὁ ἀγὼν ἀλλὰ καὶ τὸ βραβεῖον τῆς νίκης ὁ στέφανος τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Ἄρχ. Ναθαναὴλ Λαυριώτης

Ἐς τοὺς ἀνθρώπους εἶναι μισητὴ ἡ πτωχεία, εἰς τὸν Θεὸν ὅμως εἶναι πολὺ περισσότερον μισητὴ ἡ ὑπερήφανος ψυχὴ καὶ ὁ ὑψηλὰ φρονῶν νοῦς.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΘΩΝΙΑΔΟΣ ΣΧΟΛΗΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΔΡΩΣΙΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Τοῦ κ. Ε. Χρονάκη Καθηγητοῦ τῶν Μαθηματικῶν
τῆς Ἀθωνιάδος Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς.

Κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῆς Ἱ. Κοινότητος καὶ τοῦ κ. Διοικητοῦ Ἀγίου Ὁρους ἐπανιδρύθη καὶ πάλιν ἡ Ἀθωνιάς Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ καὶ ἤρξατο λειτουργοῦσα ἀπὸ τοῦ προηγουμένου σχολικοῦ ἔτους 1953 - 54.

Ἡ Ἀθωνιάς ἐλειτούργησε καὶ εἰς τὸ παρελθὸν κατὰ περιόδους καὶ ἀπέδωσε λίαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Πλεῖστοι ἐπιστήμονες, θεολόγοι, φιλόλογοι, ἀξιωματικοὶ κ. ἄ. ὑπῆρξαν τρόφιμοι αὐτῆς. Χάρις εἰς τὰ ἐφόδια, ἅτινα ἀπέκτησαν ἐν τῇ Σχολῇ καὶ διὰ τῶν ἐν συνεχείᾳ σπουδῶν τῶν, κατέστησαν χρήσιμα μέλη τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας καὶ πολὺς προσέφερον καὶ προσφέρουν ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ἔθνος.

Κατὰ τὴν νέαν περιόδον τῆς ἐτέθη εἰς τὴν Σχολὴν ὡς σκοπὸς ἡ ἐπ' ἀνδρωσις τῶν Ἱ. Μονῶν τοῦ Ἁθῶ διὰ νέων καὶ μορφωμένων Μοναχῶν. Καὶ θὰ ἡδύνατο, ἴσως νὰ θεωρήσῃ τις ὡς μειονέκτημα τὸ περιορισμένον περιεχόμενον τοῦ σκοποῦ τῆς Σχολῆς. Ἐνυπάρχει ὅμως ἐν αὐτῷ τοῦτο τὸ πλεονέκτημα ὅτι θέτει σαφῆ καὶ συγκεκριμένον σκοπὸν διὰ τὴν Σχολὴν, πρὸς ὃν δέον νὰ συγκλίνουν, αἱ προσπάθειαι τῶν ἐν αὐτῇ ἐργαζομένων ὡς καὶ πάντων τῶν ἐνδιαφερομένων δι' αὐτήν. Ὅσον δὲ καὶ ἂν ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται περιορισμένον τὸ περιεχόμενον τοῦ σκοποῦ τῆς Σχολῆς, ἐὰν ὅπως εἴμεθα βέβαιοι, ἀνταποκριθῇ αὐτῇ μετ' ἐπιτυχίας εἰς τὴν ἀποστολήν της, θὰ προσφέρῃ ὑψίστας ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ἰδεῶδες τοῦ Μοναχισμοῦ, εἰς τὴν ἁγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὸ Ἔθνος.

Ἐὰν πρόβλημα τῆς ἐπανδρώσεως τῶν Ἱ. Μονῶν ἀπασχολεῖ πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ τὸν Μοναχισμὸν καὶ τὸ Ἅγιον

Ἔσθ' ὅρος. Ἰκανοποιητικὴ λύσις τοῦ προβλήματος τούτου θὰ δοθῆ ὅταν ἐπιτευχθῆ ὄχι μόνον ποσοτικὴ ἐπ' ἀνδρωσις τῶν Ἱ. Μονῶν, ἀλλὰ καὶ ποιοτικὴ τοιαύτη.

Εἶναι γεροντός ὅτι παρουσιάζεται σήμερον ἐν Ἀγίῳ Ὄρει μεγάλη λειψανδρία. Ἐλάχισται Μοναὶ διαθέτουν ἀρκετοὺς Μοναχούς, ἰδίως νέους, ὥστε νὰ δύνανται ν' ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῶν. Πλεῖσται ἐξ αὐτῶν χρησιμοποιοῦν λαϊκοὺς εἰς διάφορα διακονήματα. Τὸ κύριον ὅμως αἴτημα εἶναι ἡ ποιοτικὴ ἐπ' ἀνδρωσις τῶν ἱερῶν Καθιδρυμάτων τοῦ Ἀγίου Ὄρους. Ἡ ἐπ' ἀνδρωσις δηλ. διὰ νέων Μοναχῶν μορφωμένων καὶ ἐμφορομένων ἀπὸ τὰ ἰδανικὰ τοῦ ὀρθοδόξου Μοναχισμοῦ, ἱκανῶν νὰ βασιάσουν καὶ συνεχίσουν τὴν ὑψηλὴν παράδοσιν τοῦ ἁγιορειτικοῦ Μοναχισμοῦ.

Διὰ τὴν λύσιν τοῦ κρισίμου τούτου προβλήματος καλεῖται ἡ Ἀθωνιάς νὰ συμβάλῃ ἀποφασιστικῶς. Καὶ πράγματι. Ἡ ὅλη ἐργασία ἣτις ἐπιτελεῖται ἐν αὐτῇ ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ ἐμφυσήσῃ εἰς τὴν ψυχὴν τῶν τροφίμων τῆς τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Μοναχικὸν βίον, νὰ καλλιεργήσῃ τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν αὐτῶν, θέτουσα οὕτω τὰ ἀσφαλῆ θεμέλια δι' ἓνα συνεπῆ καὶ γόνιμον πνευματικὸν βίον, εἰς ὅσους ἐκ τῶν μαθητῶν τῆς ἠθέλον ἐκλέξει τὴν ἀγαθὴν μερίδα.

Οὐδ' εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀντίληψις ὅτι ἡ μόρφωσις ἀντιτίθεται ἢ περιτετεῖ διὰ τὴν πνευματικὴν ἀνοδόν. Ὁ Θεολόγος Γρηγόριος ὀνομάζει τὴν παιδείουσιν «τῶν παρ' ἡμῖν ἀγαθῶν τὸ πρῶτον».

Ἡ σημασία ὅθεν τῆς Σχολῆς εἶναι μεγίστη. Ἄνευ αὐτῆς εἶναι ἀδύνατος ἡ ποιοτικὴ ἐπ' ἀνδρωσις τῶν Μονῶν. Ἄλλωστε, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἀνεφέρθη, ἡ ἐν τῇ Σχολῇ γινομένη ἐργασία δὲν ἀποβλέπει μόνον εἰς τὴν προσφορὰν γνώσεων, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ διαμόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος τῶν μαθητῶν αὐτῆς, ὥστε νὰ ἀγαπήσωσιν οὗτοι τὸν Μοναχικὸν βίον καὶ συνειδητῶς νὰ ἀφροσιθῶσιν εἰς αὐτόν. Ἀλλὰ καὶ τὰς πρακτικὰς ἀνάγκας τῶν Μονῶν θὰ ἐξυπηρετήσῃ ἡ Σχολή, διότι θὰ τροφοδοτήσῃ αὐτάς διὰ νέων καὶ μορφωμένων Μοναχῶν, ἱκανῶν νὰ ἀναλάβουν διάφορα διακονήματα ὡς Γραμματεῖς, Βιβλιοθηκῆριοι, κ.τ.λ. Συγχρόνως δὲ θέλουσι συντελέσει εἰς τὴν εὐπρόσωπον

ἐμφάνισιν τῶν Μονῶν, σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ ἔναντι τῶν ἐπισκεπτῶν τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς συνεχῶς αὐξάνεται κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, γεγονός ὅπερ ἀποδεικνύει τὸ ὑπάρχον σήμερον ἐνδιαφέρον διὰ τὸ "Ἅγιον" Ὄρος.

Διὰ τὴν ἐπιτύχη ὅμως ἡ Σχολὴ εἰς τὴν ἀποστολὴν της εἶναι ἀπαραίτητον τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον τῶν Ἱ. Μονῶν καὶ ἡ ἀδελφικὴ συνεργασία αὐτῶν μετὰ τῆς Σχολῆς.

Τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς δέον νὰ συνεχίζεται καὶ νὰ συμπληροῦται ὑπὸ τῶν Μονῶν, ἰδίως κατὰ τὸ διάστημα τῶν διακοπῶν, ὅτε οἱ μαθηταὶ διαμένουσι ἐν ταῖς Μοναῖς.

Ὅπως τὰ ἐν τῷ κόσμῳ Σχολεῖα δὲν ἀποδίδουν πλήρως ἄνευ τῆς συνεργασίας Σχολείου καὶ οἰκογενείας, οὕτω καὶ ἡ Σχολὴ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτύχη τοῦ σκοποῦ της ἄνευ τῆς ἀδελφικῆς συνεργασίας μετὰ τῶν Ἱ. Μονῶν.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς διαμονῆς τῶν μαθητῶν ἐν ταῖς Μοναῖς δὲν θὰ πρέπει οἱ πατέρες νὰ ἀρκοῦνται εἰς τὸ νὰ γνωρίσωσιν οἱ μαθηταὶ τὴν ἐσωτερικὴν ζωὴν τῶν Μονῶν καὶ νὰ ὑπηρετήσωσιν εἰς τὰ διάφορα διακονήματα, ἀλλὰ ὀφείλουσιν νὰ καθοδηγοῦν καὶ νὰ συμβουλεύουσιν αὐτοὺς μετὰ ἀγάπην καὶ προσήγειαν καὶ διὰ τοῦ ὑψηλοῦ των παραδείγματος νὰ γίνωνται τὸ ὑπόδειγμα διὰ μίαν νέαν ἐν Χριστῷ ζωὴν.

Ὅλοι ὅσοι ἀγαποῦν τὸ "Ἅγιον" Ὄρος καὶ ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν ἐπ' ἀνδρωσίν του πρέπει νὰ ἀποβλέπουσιν μετὰ ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς καὶ ἕκαστος ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεών του νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ, βέβαιοι ὅτι τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐπιτελοῦν εἶναι θεάρεστον.

Καρδιά καθαρά εἶναι καὶ λέγεται ἐκείνη ποὺ δὲν εὕρισκει μέσα της οὐδεμίαν ἔννοιαν ἢ κοσμικὸν λογισμὸν καὶ ἐκείνη ποὺ εἶναι προσηλωμένη καὶ ἐνωμένη τοιοῦτοτρόπος μετὰ τὸν Θεόν ὥστε νὰ μὴν ἐνθυμῆται οὔτε τὰ λυπηρὰ τοῦ κόσμου οὔτε τὰ χαροποιά.

Ἄγ. Συμεὼν Ν. Θεολόγου

ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΕΝΤΟΣ ΕΝΟΣ ΚΟΣΜΟΥ ΧΩΡΙΣ ΕΙΡΗΝΗΝ

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Dr Karl Eller, München *

Ἀπὸ μακρόθεν ἤδη χαιρετίζει τὸν μὲ τὸ ἀτμόπλοιο καταφθάνοντα προσκυνητὴν, ἡ κολοσιαία δύο σχεδὸν χιλιάδες μέτρα ὑψηλὴ Κορυφὴ τοῦ Ἁθῶ, μὲ τὰς ἀποκρήμνους αὐτοῦ πρὸς δυσμὰς κατωφερεῖς βραχώδεις ῥογμάς.

Ὅσον πλησιάζει οὗτος πρὸς τὴν 50 περίπου χιλιόμετρα μῆκος ἔχουσαν χερσόνησον, πρὸς τὸν ἀνατολικὸν δάκτυλον τῆς χερσονήσου τῆς Χαλκιδικῆς, τόσον θεωρεῖ εὐκρινέστερον τὰ λειβάδια καὶ πεδιάδας ἐμπλουτισμένας μὲ μίαν ἀπεριγράπτου ὠριότητος φυτείαν διὰ μέσου τῆς ὁποίας ἠλιολαμπεῖς ἀπαστράπτουσιν ἐνώπιον αὐτοῦ τινὲς ἐκ τῶν 20 μεγάλων Μονῶν. Ὁ ὀφθαλμὸς ὑπερπληροῦται ἀπὸ τὴν ποικιλίαν τῶν ὠραίων χρωματισμῶν καὶ σχηματισμῶν, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ὁ ποῦς αὐτοῦ διαβαίνει.

Αἱ εἴκοσι μεγάλαι Μοναὶ αἵτινες ἀπὸ τοῦ 10ου-14ου αἰῶνος ἐκτίσθησαν, ἀποτελοῦν τὸ κυρίως κέντρον τῆς σπανιοτάτης ταύτης Πολιτείας τῶν Μοναχῶν ἐν τῇ ὁποίᾳ οὐδέποτε ἐγεννήθη ἄνθρωπος.

Ἐν ἀρχῇ προσέφερον ἡ βραχώδης αὕτη χερσόνησος τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀπομόνωσιν τῶν τὴν ἐκ τοῦ κόσμου θορύβων ἀπομάκρυνσιν, ζητούντων ἐρημιτῶν, συνεπειὰ τοῦ ὁποίου ἐν ἀρχῇ ὑπῆρξαν μόνον Πατέρες ἐρημίται, οἵτινες ὡς τόπον κατοικίσεως αὐτῶν ἐξέλεγον τὰ ὑπερθεν τῆς θαλάσσης εὐρισκόμενα σπήλαια. Καὶ ἔως τῆς σήμερον ἡ ἄλυσις αὕτη τῶν ἐρημιτῶν Μοναχῶν δὲν ἐθραύσθη, ἀλλὰ διατηρεῖται ὅπως καὶ πρῖν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως τούτῳ ἐξηλίχθησαν ταχέως καὶ μονα-

χικαὶ συμβιώσεις τὰ λεγόμενα Κελλία, τὰ ὁποῖα σήμερον ἑξακο-
λουθοῦν νὰ ὑπάρχωσιν. Ἐντὸς αὐτῶν κατοικοῦσι 3-4 Μοναχοὶ
οἵτινες ἀποτελοῦν μίαν πνευματικὴν οἰκογένειαν. Ἀπὸ τῆς κυριάρχου
Μονῆς εἰς τὴν ὁποῖαν οὗτοι ὑπάγονται, παραλαμβάνουσιν
ἐδάφη καλλιεργήσιμα, τὰ ὁποῖα καλλιεργούμενα τοῖς παρέχουσι
πᾶν ἀναγκαῖον πρὸς διατροφὴν αὐτῶν : Ἐλαίας ἡμερα κάστανα,
λεπτοκόρουα, πορτοκάλια, γεώμηλα, λεμόνια, σταφυλάς, μῆλα,
ἀπίδια, πέποννας, ντομάτας, πιπερέας, καὶ πολλοὺς ἄλλους σπα-
νίζοντας καρποὺς ἅτινα ἐπὶ τοῦ καρποφόρου τούτου ἐδάφους
εὐδοκιμοῦσιν, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ὀμήρου.

Πολλὰ τῶν Κελλίων τούτων κεῖνται συνήθως τὸ ἐν πλησίον
τοῦ ἄλλου καὶ τοιουτοτρόπως σχηματίζουν ἓνα χωρίον Μοναχῶν
τὸ καλούμενον Σκήτη, τῶν ὁποίων ἓνας μέγας ἀριθμὸς ὑπάρχει
ἀκόμη τὴν σήμερον ἐπὶ τοῦ Ἁθῶ. Μία τοιαύτη ἄκρως ἐνδια-
φέρουσα εἶναι ἡ Σκήτη τῶν Καυσοκαλυβίων κειμένη πρὸς τὴν
δυτικοανατολικὴν κατωφέρειαν τῆς χώρας τῶν Μοναχῶν τοῦ Ἁθῶ.

Ἐνταῦθα ἔχουσι συναθροισθεῖ πολλοὶ καλλιτέχναι Μοναχοὶ
ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ἐνὸς ἀντάξιου Μοναχοῦ τοῦ «Δημάρχου»
οἵτινες ἑξασκοῦσι τὴν πνευματικὴν τέχνην. Ὅσων κρεμάμενοι
κῆποι (ἀπὸ χιλίας καὶ μίαν νύκτας) ὑψοῦνται ἐν εἴδει ἑξωστῶν
προσομοιάζοντα πρὸς ἀνθὴ ἀνθοδέσμης τὰ διάφορα Κελλία.

Ἐκκινοῦντες ἀπὸ τὴν ἀρχαιοτέραν Μονὴν τῆς Μεγίστης
Λαύρας πρὸς τὴν δυτικοανατολικὴν ἀκτὴν διὰ μέσου δασῶν
Καστανέας καὶ δρυός, ἐπὶ στενῶν πλήρη κυπαρισσῶνων βραχω-
δῶν ἀτραπῶν αἰτινες ἐν τῷ μέσῳ χειμάρων καὶ ἀποτόμων θυμα-
κίων ὀδηγοῦν εἰς ἀπώτερα λειβάδια, φθάνομεν πρὸς τὸ πρῶτον
Κελλίον τοῦ χωρίου τούτου τῶν Ἀγιογράφων καὶ Ξυλογλυπτῶν.
Ὁ ὀφθαλμὸς ἡμῶν ἀποθαμβοῦται ἀπὸ ὅλην τὴν ὠραιότητα καὶ
ποικιλίαν τῶν χρωμάτων τὰ ὁποῖα γύρω μᾶς περιβάλλουν.

Ὡριμοὶ ἐν εἶδη ἠλέκτρου σταφυλαὶ ἐξαπλοῦνται ὡσὰν γυρ-
λάνται ἀπὸ τῶν ἑξωστῶν χρυσοκίτρινα πορτοκάλια λαμπυρίζουν
ὑπὲρ τὴν σμαραγδίνην θάλασσαν. Πελώριαι ὡσὰν πυροειδεῖς
σφαῖραι ντομάται, Aubergineu ἀμεθύστου χρώματος, διεκδι-
κοῦν τὴν προτεραιότητα μέσα εἰς ἓνα κυανόχρουν αἰθέρα.

Ὁ Μοναχὸς ὁ ζῶν εἰς μίαν τοιαύτην ἀπεριγράπτου καλ-
λογησῶ φύσιν, ἥτις ἐδίδαξεν ἡμᾶς περιεσσότερον καὶ ἀπὸ αὐτὴν

τὴν κυρίως Ἑλλάδα μὲ τὰς διαφόρους ἀρχαιότητας Δοδόνην καὶ Δελφούς, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ κατέχεται ἀπὸ πολὺ ἀνώτερα συναισθημάτων καὶ νὰ πληροῦται ἡ καρδιά του ἀπὸ πλήρη καλωσύνην; Πάντοτε ἕτοιμος πρὸς βοήθειαν συναπαντῶν ἡμᾶς ὁ Μοναχὸς τοῦ Ἁθῶ ὁ ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ μὲ τὸν ἑαυτὸν του ζῶν, προσκομίζει εἰς ἡμᾶς δῶρα ἀπὸ ὅ,τι ἡ γῆ τῷ παρέχει πρὸς ἡμετέραν εὐχαρίστησιν.

Ἐν γένει τὸ πᾶν εἶναι ἐκεῖ, ὡς εἶναι νὰ εὐρίσκηται ἡ φύσις ἐν τῷ ἔργῳ αὐτῆς, ἕτοιμη νὰ ἀποκαλύψῃ τὰ μυστήριά της περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο μέρος, ὑπερβάλλουσα ἐκάστοτε εἰς νέους πάντοτε σχηματισμούς, παρουσιάζει ἀκόμη μίαν ἀντανάκλασιν παραδεισίου αἴγλης. Ἐλκύει πρὸς ἄμεσον ἐπιστροφὴν καὶ σπουδὴν καὶ μεταδίδει μίαν δύναμιν τῆς εἰρήνης ὡς εἰς ὀλίγους μόνον τόπους τῆς γῆς. Ἐν τῷ συνδιασμῷ τούτῳ τῶν διαφορῶν σχηματισμῶν τῶν χρωματισμῶν καὶ εὐωδιῶν μίγνυται ἐν αὐτῇ συνδεδεμένη δύναμις πνευματικῆς ἐνεργείας, ἣτις ἄνευ τινὸς διακοπῆς ἐπὶ ὀλοκλήρους αἰῶνας εἰσδύει ἐκ τῆς χώρας ταύτης μὲ τοσαύτην ἐνεργητικότητά καὶ χωρὶς νὰ γίνεταί ἀντιληπτὴ εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον.

Ἡ ἡρεμία τῆς φύσεως εἶναι ἀδιάκοπος ἐνταῦθα, ἀνενόχλητος ἣτις ἀπὸ καμμίαν διαταραχὴν τῆς σημερινῆς ἐποχῆς ἔχει προσβληθεῖ. Καμμία κλαγὴ αὐτοκινήτων, καμμία σειρῆν, κανεὶς θόρυβος ῥαδιοφώνου ἐνοχλοῦσιν τὴν σιωπηρὰν κατανόησιν τοῦ Μοναχοῦ, τοῦ ὁποίου ἢ εἰς Θεὸν ἀφιερωθεῖσα ζωὴ εἶναι πάντοτε ἀπησχολημένη εἰς θείους λογισμούς, εἰς λειτουργικὰς ψαλμωδίας καὶ προσευχάς, ἀνεξαρτήτως ἂν ζῆ ὡς ἐρημίτης τρεφόμενος μὲ χόρτα καὶ ἀπὸ ὀλίγα τινὰ τὰ ὁποῖα τῷ ἤθελε προσκομίσῃ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ, ἢ εἰς μικρὰς κοινότητας Μοναχῶν τὰς Σκήτας, ἢ εἰς μεγάλας Μονὰς μὲ αὐστηροῦς Κανόνας καὶ διατάξεις.

Ἐκαστος Μοναχὸς δύναται νὰ κανονίσῃ τὴν ζωὴν του καθ' οἷονδήποτε τρόπον ἐπιθυμεῖ οὗτος νὰ προσαρμολογήσῃ, πάντως ἢ μόνη προέθεσις του εἶναι πῶς νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν Θεὸν καὶ δὴ μὲ τοσαύτην ἔντασιν τὴν ὁποῖαν σήμερον ἡμεῖς μόλις δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν. Ἡ ἀνάπτυξις τῶν πνευματικῶν δυνάμεων, ἡ πραγματικὴ οὐσία τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐξασχεῖται ἐνταῦθα μὲ ἄκραν

ἀκριβειαν ἄνευ τινὸς παρεκκλίσεως. Τὸ πᾶν ἀναπνέει εἰρήνην, ἡρεμίαν καὶ σιωπὴν.

Κατ' οὐσίαν λογίζονται αἱ μεγάλοι Μοναὶ ὡς χώρα τοῦ Ἑθνω.

Εἰς τὰς πρώην ἰδρυθεῖσας Ἑλληνικὰς Μονὰς ἠκολούθησαν ταχέως Γεωργιανή, Ρωσικὴ, Σερβικὴ, Βουλγαρικὴ.

Οἱ δύο παγκόσμιοι πόλεμοι ὑπῆρξαν ἡ αἰτία νὰ περιέλθωσιν εἰς οἰκονομικὴν δυσχέρειαν αἱ Μοναὶ αὗται. Οὐδεὶς ἡγεμονικὸς οἶκος ὑποστηρίζει τὸν Μοναχὸν σήμερον, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν τὴν εὐλογίαν τῆς Κυρίας Θεοτόκου τῆς προστατρίας τοῦ Ἑθνω, ζητούντων προσκυνητῶν, ὡς ἐκ τῆς ὑλοφροσύνης τῆς σημερινῆς ἐποχῆς οὐσιωδῶς κατέστη ὀλιγώτερος. Ἐν τούτοις ἡ ἔντασις τῆς πνευματικῆς ζωῆς ἐπὶ τοῦ Ἑθνω οὐδαμῶς ὑπέστη ἐλάττωσιν. Ἰσα - ἴσα τὸ Ἁγιον Ὄρος ἄνευ διακοπῆς ἐξαποστέλλει πρὸς τοὺς λαοὺς διὰ τῶν νεωτέρων καὶ ἐν γένει εἰδικῶν Μοναχῶν του τὰς τὸν κόσμον θεραπευούσας καὶ ἁγιοποιούσας δυνάμεις του.

Ὅστις δὴποτε ἤθελε θελήσει νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν πλήρη Μυστηρίων καὶ Παραδόσεων παναρχαίου πολιτισμοῦ χώραν ταύτην, θὰ ἐξέλθῃ ὄλως ἡλλοιομένος.

Ζῶμεν ἐντὸς κόσμου ἄνευ εἰρήνης, ἀλλ' ὁ Ἑθνω εἶναι ἕνας κόσμος τῆς εἰρήνης.

Πόσῃν ἴασιν θὰ ἐσῆμαινεν εἰς τὴν πάσχουσαν σήμερον ἀνθρωπότητα ἐὰν αὕτη ἤνοιγε πλήρως τὴν καρδίαν της εἰς τὰ κελεύσματα τῆς τὸν Θεὸν θεραπευούσης ταύτης χώρας;

Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ Ἁ. Μοναχοῦ

ὑπο Γεραβίμω Λεπάγω.

(*) Εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος ἐσημειώσαμεν τὰς ἐπὶ τοῦ ἐκδοθέντος ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ τούτου καθηγητοῦ βιβλίου «ὁ Ἑθνω τὸ ἱερὸ βουνό», κρίσεις ἡμῶν. Ὁ ἐξαιρετος αὐτὸς ἐπιστήμων διὰ δευτέραν φορὰν ἐπεσκέφθη τὸ Ἁγιον Ὄρος καὶ τὴν Ἱερὰν ἡμῶν Μονήν. Μᾶς ὠμίλησε μὲ μέγαλον ἐνθουσιασμὸν περὶ τοῦ πνεύματος τοῦ μοναχισμοῦ τῆς Ὁρθοδόξου ἐκκλησίας μας, πρὸς τὸν ὁποῖον δὲν ἀπέκρυψε τὴν λατρείαν αὐτοῦ. Μετὰ τὴν ἐκδοσιν, ὡς εἶπε, τοῦ βιβλίου του τούτου ἐκλήθη καὶ ἔδωσε διαλέξεις εἰς 50 πόλεις τῆς Γερμανίας, Αὐστρίας καὶ Ἑλβετίας. Ἡδη δὲ προτίθεται νὰ παρουσιάσῃ μίαν πλέον σοβαρὰν ἐργασίαν μὲ διάφορα νέα στοιχεῖα ἅτινα περισυνέλεξε κατὰ τὴν δευτέραν ταυτην ἐπίσκεψιν του εἰς τὸν ἱερὸν ἡμῶν τόπον.

Κατὰ τὴν ἀναχώρησίν του καὶ ἐκ τῆς Θεσσαλονίκης διέλευσιν αὐτοῦ, τὸν ἐπεσκέφθη συντάκτης τῆς καθημερινῆς ἑφημερίδος «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΟΡΡΑΣ», ὅστις ἐδημοσίευσεν ὑπὸ τὸν ἐμφαντικὸν τίτλον «ΕΙΣ ΤΑ ΣΠΛΑΧΝΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ. ΝΕΑ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ ΚΥΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΔΙ ΟΔΟΚΛΗΡΟΝ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ. ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΘΑ ΕΙΝΑΙ Η ΠΗΓΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΦΩΤΟΣ ΚΑΙ Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ Ο ΦΟΡΕΥΣ ΤΟΥ» τὰ ἑξῆς, ἅτινα χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀναδημοσιεύομεν ἔξ ὀλοκλήρου:

«Κι' ἂν ἀκόμη δὲν ὑπῆρχαν ἄλλοι λόγοι γιὰ τοὺς ὁποίους ἡ Ὁρθοδοξία ἔχει ὁπωσδήποτε ἓνα ἀναμφισβήτητο προβάδισμα ἀνάμεσα στὰ ἄλλα χριστιανικὰ δόγματα, θὰ ἔφθανεν ἡ ὑπαρξι τοῦ Ἐθνοῦ γιὰ νὰ τὴν κατατάξῃ πρῶτα ἴντερ πάρες στὴν ἀξιολογικὴ κλίμακα τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ χριστιανισμοῦ. Αὐτὸ συμβαίνει, ἐπειδὴ, στὴ μοναστικὴ αὐτὴ πολιτεία, τὴν μοναδική, στὸ εἶδος τῆς μέσα σ' ὀλόκληρο τὸν κόσμον, ἐπιβιώνει ἀναλλοίωτο ἀπὸ τὸν χρόνον καὶ ἀπὸ τὸν πολιτισμὸ ἓνα παρελθὸν ἄμεσα συνηρημένον μὲ τὸν χιλιόχρονον ὀμφαλὸ τῆς Χριστιανωσύνης τὸ Βυζάντιον, ἓνα παρελθὸν, δηλαδὴ, πού, βασικά, εἶναι προέκτασι τῶν πρώτων χριστιανικῶν ἐποχῶν, μὲ τὴν πολλὴ ἀγάπη, μὲ τὴν αὐταπάρνησι, μὲ τὴν βαθειὰ πίστι, μὲ τὸν ἀσκητισμὸ, μὲ τὰ κοινὰ συσσίτια, τὶς ἀγάπες κι' ὅλα ὅσα συνέθεταν τὴν ἀτμόσφαιρα πού χαρακτήριζε τὴν ἐποχὴ πού ἀνέτελλε στὸν κόσμον ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ. Στὸν Ἐθνον μόνον ζωντανὰ ὅλα αὐτὰ ἢ τοῦλάχιστον τὰ περισσότερα. Αὐτὴ ἡ ἀτμόσφαιρα, ὅχι δυσεύρετη, μὰ ἡ μοναδικὴ στὸ κόσμον, γοήτεψεν, ὡς τώρα, πολλοὺς ξένους καὶ τοὺς ἔκαμε λάτρεις τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ αἰώνιους νοσταλγοὺς του. Ἐναν ἅπ' αὐτοὺς παρουσιάζομε σήμερον στοὺς ἀναγνώστες μας τὸν διδάκτορα τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου δόκτορα Κάρλ Ἐλλερ, τὸν συγγραφέα τοῦ περιφήμου βιβλίου «Ὁ Ἐθνος τὸ ἱερὸ βουνό» πού ἐξεδόθη τελευταία μὲ πρόλογον τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, κ. Λούβαρι. Συναντήσαμε τὸν δόκτορα Ἐλλερ καὶ μιλήσαμε μαζί του γιὰ πολλὴν ὥραν. Μὲ ὑπερηφάνειαν μᾶς ἔδειξε τὸ βιβλίον του, πού εἶναι καλλιτεχνικώτατον καὶ περιζήτητον στὴν Εὐρώπῃ, ἀποῦ μέσα σὲ δύο μῆνες πωλήθησαν 3.000 ἀντίτυπα. Δὲν βλέπει ὁ δόκτωρ Ἐλλερ, τὸ Ἁγιον Ὄρος, ὡς Μουσεῖον, οὔτε εἶναι θαυμαστὴς μόνον τῶν φυσικῶν του καλλῶν, ὅπως θὰ συνέβαινε μὲ μερικὸς ἀνθρώπους ἀνίσχυρους νὰ διεισδύσουν στὸ ἠθικὸ νόημα τῶν ὑλικῶν πραγμάτων, θαυμάζει τὸ πνεῦμα πού κλείνει μέσα τῆς ἡ μοναστικῆς πολιτείας κι' εἶναι σκλάβος τῆς ἀκτινοβολίας τῆς. Τὸν ρωτήσαμε ἂν πιστεύῃ στὸ μέλλον τοῦ Ἐθνοῦ. Καὶ μὲ λυρισμὸ σχεδὸν μᾶς ἀπάντησε. Δὲν πιστεύω μονάχα στὸ μέλλον τοῦ Ἐθνοῦ πιστεύω στὴν ἀποστολή του. Καὶ θὰ εἶναι ἡ ἀποστολή του σπουδαία, μεγάλη καὶ ὑψηλή, ὅχι μόνον γιὰ τὴν ὀρθοδοξία, οὔτε κἂν γιὰ τὸ χριστιανισμὸ, ἀλλὰ γιὰ ὅλον τὸν κόσμον. Ζητήσαμε, μιὰ διευκρύνῃσι ἐπάνω στὴν τελευταία φράσι τοῦ συνομιλητοῦ μας καὶ ἀκούσαμε, μᾶλλον μὲ ἑκπληξίαν, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς ὡς κοσμοθεωρία, εἶναι δύναμι

“ΠΑΣΗΣ ΣΥΝΤΕΛΕΙΑΣ ΕΙΔΟΝ ΠΕΡΑΣ”

ΠΛΑΤΕΙΑ Η ΕΝΤΟΛΗ ΣΟΥ ΣΦΟΔΡΑ,,

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ μικρὴ συντροφιά μας εἶχε ἀφήσει πρὸ ὀλίγου τὸ φιλόξενο Μοναστήρι γιὰ νὰ ἐπισκεφθῆ μιὰ παραθαλάσσιο σκῆτη τῆς περιοχῆς. Εἶχαμε σταματήσει σὲ μιὰ στροφὴ τοῦ ἀνηφορικοῦ δρομάκου γιὰ νὰ ξανασάνουν λίγο μερικοὶ ἀσυνήθιστοι στὸν ἀνήφορο σύντροφοί μας. Ὁ ἥλιος πύρωνε τὰ γύρω βράχια. Ἐνα ἀψυδωτὸ ὄμως προσκνητάρι, μὲ ἓνα μαυρισμένο ξύλινο σταυρό, ἓνας λαξευτὸς πέτρινος πάγκος κάτω ἀπ’ αὐτὸ. καὶ μιὰ λιθόκτιστη πάνω ἀπ’ τὰ κεφάλια μας καμάρα, ἤλθαν νὰ μᾶς προσφέρουν μιὰ πρόχειρη, μὰ τόσο ἀνακουφιστικὴ καταφυγή, γιὰ τὸ κατάκοπο σῶμα καὶ τὴν κατάφορτη ψυχὴ. Ἐνα πρόχειρο κι’ αὐτὸ, εἶπα μέσα μου, μὰ χειροπιαστὸ δείγμα τῆς ἀγάπης κάποιου μοναχοῦ τῆς περιουμένης γενεᾶς, πρὸς τὸν ἀγνωστό τον προσκνητὴ τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἡ θέσις εἶναι μοναδική. Μιὰ πυκνὴ ἀσημένια βροχὴ, σὰν ἀπὸ ἀσπαίροντα ψάρια, χοροπηδᾷ πάνω στὴν ἠλιόφωτη θάλασσα, πὺν ἀφροκοπᾷ γαλα-

πὺν θὰ ἀνορθώση πάλι τὴν κουρασμένη ἀνθρωπότητα. Ἀλλά, ἡ ὑγιέστερη καὶ πνευματικὰ ἱερὴ ἐκδήλωση τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία. Τὴν Ὁρθοδοξία θὰ χρησιμοποιήσῃ ὁ χριστιανισμὸς γιὰ ὄπλο μάχης. Καὶ ἀφοῦ τὸ πνεῦμα τῆς Ὁρθοδοξίας διατηρεῖται κυρίως στὸ Ἁγ. Ὄρος, ἀπὸ κεὶ θὰ ἔλθῃ ἡ νίκη τοῦ πνεύματος κι’ ἀπὸ κεὶ θὰ ἐκπορεύσῃ τὸ φῶς μιᾶς καθαρᾶ ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς ἀναγεννήσεως. Αὐτὲς εἶναι αἱ ἀντιλήψεις τοῦ δόκτορος Ἐλλερ γιὰ τὸν ρόλον, τὸ μέλλον καὶ τὴν ἀποστολὴ τοῦ Ἁγίου Ὁρους τῆς μοναστικῆς πολιτείας ὅπου ἔχουν καταφύγει ἀπὸ τοῦ 1453 οἱ βυζαντινοὶ ἀετοὶ ὅταν φτερούγισαν ἀπὸ τὴν βασιλεύουσαν στὸ ἄκουσμα τῆς φρικτῆς Ἐβάλω ἢ Πόλις. Καὶ ἴσως, εἶναι ὀρθή, διότι Ὁρθοδοξία σημαίνει Ἑλληνισμὸς. Κι’ ὁ Ἑλληνισμὸς πὺν χάρισε στὰ ἔθνη τόσες φορές τὸ φῶς, δὲν θὰ εἶναι περιέργω ἀν ἔχη ἐπιλεγῆ ἀπὸ τὴν Θεία Πρόνοια γιὰ νὰ γίνῃ μιὰ ἀκόμα φορὰ φωτοδότης τοῦ κόσμου πὺν παραπαεὶ μέσα στὴ θολὴ ἀτμόσφαιρα τῶν παθῶν καὶ τοῦ μίσους. Εἶναι τόσο γοῦμα τὰ σπλάχνα τοῦ Ἑλληνισμοῦ! Γιατὶ λοιπὸν νὰ μὴ ξεπηδήσῃ ἀπ’ αὐτὰ μιὰ καινούργια Ἀναγέννησι;

ζοπράσινη στὰ περιγιάλια καὶ τὰ κατάφυτα ἄλλεπάλληλα ἀκρω-
τήρια. Ἡ Σκήτη, ἓνα ὀλόφωτο χωριουδάκι, ἀπὸ πενήντα περι-
που σπήτια ἀπλώνεται ἀμφιθεατρικὰ σ' ἓνα βαθὺ ὑπὴνεμο
κόλπο, πνιγμένη κυριολεκτικὰ μέσα στὸ πράσινο. Νὰ κι' ἓνας
πανύψηλος μοναχικὸς φοινίκας τῆς, ποὺ ὑψώνει πρὸς τὸν
οὐρανὸ τὸ συμπαθητικὸ παράστημά του, σύμβολο καταναυκτικὸ
μιάς ἀγίας πατερικῆς γενεᾶς τῶν ἐρήμων, τῆς Συρίας, τῆς
Παλαιστίνης καὶ τῆς Αἰγύπτου ἀπὸ ὅπου, πρὶν 1600 χρόνια
ξεκίνησε κυνηγημένο τὸ μοναχικὸ ἰδεῶδες, γιὰ νὰ μεταφυτευθῆ
στὴ χώρα τῶν ἰδεωδῶν. Αἰθέρια κύματα ἀπὸ χρώματα καὶ
φῶς ἀναδίδονται ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ τοπείου· ἡ μαρμαίρουσα
λάμπρις του γίνεται διπλῆ καὶ τριπλῆ, ὅταν τὴν βλέπει κανεὶς μέσα
ἀπὸ τὸ σκιερὸ ἄνοιγμα τῆς λιθόχτιστης αὐτῆς καμάρας, ὅπου ὁ
ἥλιος δὲν ἤμπορεῖ νὰ προσβάλλῃ ἀπ' εὐθείας καὶ νὰ θαμπώσῃ
τὰ μάτια. Σ' αὐτὴν τὴν λάμπρι τῆς γῆς μας, τοῦ προσωρινοῦ
τούτου στρατοπέδου τῆς ἐξορίας μας, κάποια ξέχωρη ἀναλαμπὴ
ἐρχεται λὲς στιγμὲς-στιγμὲς νὰ ὑπενθυμίσῃ ὅτι κι' αὐτὴ ὑπῆρξε
προβόλῃ ἑνὸς ἀγνοῦ ἀγγελικοῦ κόσμου.

— Αὐτὴ ἡ ἀπερίγραπτη καὶ ἐξαιρετικὴ ὡμορφιὰ τοῦ ἁγιο-
ρειτικοῦ τοπείου, εἶπε διακόπτοντας τὴν σιωπὴ ὁ γέρο-ὀδηγὸς
μας, δὲν εἶναι οὔτε τυχαία οὔτε ὑποκειμενικὴ. Ἦταν ἔργο τῆς
θείας Προνοίας νὰ διφυλάξῃ σὲ τούτῃ ἐδῶ τὴ γωνία, ἀδιάφθορο
τὸ κάλλος τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ τοπείου, ποὺ οἱ καταδρομὲς
καὶ οἱ συμφορὲς μέσα στὴ μακροαίωνα Ἱστορία ἄλλαξαν ἢ καὶ ἐντε-
λῶς ἀφάνισαν στὴν λοιπὴ Ἑλλάδα. Ἡ κλῆσις βέβαια τοῦ μονα-
χοῦ, εἶναι κλῆσις καθαρῶς πνευματικὴ, μὲ μοναδικὸ σκοπὸ νὰ
ἀναζητήσῃ καὶ εἰ δυνατόν νὰ ἀνεύρῃ τὸ θεῖον. «ζητεῖν τὸν
Κύριον, εἰ ἄραγε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὐροῖεν, καὶ γε οὐ
μάκρην ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ὑμῶν ὑπάρχοντα» (Πράξ ιζ' 27.)
καὶ σὰν τέτοια στέκει συνεπῶς πάνω ἀπὸ κάθε φυσικὸ καὶ αἰσ-
θητικὸ στοιχεῖο. Μὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμεν ὅτι σ' αὐτὴ
τὴν μέτρι ψηλαφήσεως ἰδανικὴ καὶ ἀδιάκοπη ἀναζήτησι τοῦ θεοῦ
ἤμπορεῖ καὶ ἡ περιβάλλουσα φύσις νὰ βοηθήσῃ καὶ διδάξῃ ὄχι μό-
νον ἀεγῶσιο, ἀλλὰ καὶ τὸν προχωρημένο μοναχό. Γι' αὐτὸ καὶ
μεγάλαι ἀσκηταὶ καὶ ἅγιοι πατέρες, δὲν ἀπαξίωσαν νὰ διδαχθοῦν
καὶ νὰ διδάξουν διὰ τῆς φύσεως ὑψηλὲς πνευματικὲς ἀλήθειες. Ἀλλὰ

καὶ αὐτὸς ὁ Θεάνθρωπος, συχνὰ τὴν ἐπικαλεῖται, γιὰ νὰ ἀνεβάσῃ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου στὸν οὐρανό. Ὑπάρχει ὅμως καὶ σ' αὐτὸ μιὰ λεπτὴ ὅσο καὶ μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ μοναχοῦ καὶ κοσμικοῦ ἀτενίζοντας ὁ μοναχὸς τὴν φύσι, δὲν ἀναζητεῖ σ' αὐτήν, οὔτε προσδέεται, ὅπως ὁ κοσμικὸς, σὲ αἰσθητικὰ ἀπολαύσεις, ἀλλὰ ξεπερνῶντας τες, κατορθώνει νὰ βλέπῃ σ' αὐτὴν μιὰ φευγαλέα τοῦ Παραδείσου μαρμαρυγή, πὺ τοῦ θυμίζει ἀκόπαστα ἀπὸ πιά δόξα καὶ τροφὴ ἐξέπεσε, ἐξ αἰτίας τῆς παρακοῆς, καὶ τοῦ κεντρίζει τὴν νοσταλγία γιὰ τὴν ἐπιθυμία της. Ἔτσι ὅ,τι γιὰ τὸν κοσμικὸ ἀποτελεῖ μιὰ πρόκλησι αἰσθητικῶν συγκινήσεων, πὺ μοιραίως ἀνοίγουν στάδιο στὰ αἰσθησιακὰ κατώτερα ὀρμέμφυτα, γιὰ τὸν μοναχὸ γίνεται μιὰ ἀφετηρία ἢ ἀφορμὴ ἐντάσεως τοῦ πνευματικοῦ του ἀγῶνος. Καὶ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ γίνῃ ἀλλοιῶς, γιὰτὶ ὁ μοναχὸς, ὑποχρεωμένος νὰ ζῇ τὴν φυσικὴ ζωὴ τοῦ ὑπαίθρου, ὑποχρεωμένος νὰ συμφύρεται στενὰ μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως — τὴν γῆ, τὸ δάσος, τὴν θάλασσα, κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο τὴν βροχὴ καὶ τὸν θέρα — γιὰ νὰ βγάλῃ τὸ ψωμὶ τῆς ἀδελφότητος, θὰ ἐζημιώνονταν ἀφάνταστα, ἂν δὲν ἤμποροῦσε σύγχρονα νὰ ἀντλή ἀπὸ τὴν φύσι, σὰν ἀπὸ ἀστείρευτη πηγὴ, κάτι πολὺ ἀνώτερο καὶ μονιμώτερο ἀπὸ τὶς ὑπεριώδεις ἀκτίνες καὶ βιταμίνες της. Καὶ σὲ τοῦτο ἀκριβῶς ἔγκειται ἡ ἐπιτυχία τῆς μοναχικῆς ζωῆς, τὸ ἄρμονικὸ δηλαδὴ ἐκεῖνο συνταίριασμα τοῦ θεωρητικοῦ καὶ τοῦ πρακτικοῦ βίου της, γιὰ τὸ ὁποῖο σᾶς μίλησα παρὰ πάνω: μιὰ στενὴ καὶ ἀδιάκοπη κυκλοφορία μεταξὺ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῦ ἐπιγείου εἶναι τὸ κύριο χαρακτηριστικὸ της. Ἐνα κλειστὸ κύκλωμα ἀποκαθίσταται μεταξὺ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ στὸν οὐρανὸ καὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ στὴν γῆ· ἡ μία φέρνει πρὸς τὴν ἄλλη. Καλλιεργῶντας τὴν ὁ μοναχὸς στὴν γῆ, δὲν παύει νὰ τὴν ἀναζητῇ στὸν οὐρανό, καὶ ἀναζητῶντας τὴν στὸν οὐρανὸ δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ τὴν βροῖσκῃ στὴν γῆ...

*
*

Ὅ,τι εἶδαμε σὲ λίγο στὴν ζωὴ τῆς Σκήτης, ἐπιβεβαίωσε πλήρως τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ συνοδοῦ μας. Ἡ μορφὴ τῆς σκητιωτικῆς μοναχικῆς ζωῆς, ἐφάπτεται καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλη μὲ τὴν ζωὴ ἐνὸς ἰδανικοῦ χωριοῦ στὸν κόσμῳ. Δὲν διέλεται ἀπὸ τοὺς

αὐστηροὺς οἰκονομικοὺς καὶ μοναστικοὺς κανόνας τῆς κοινοβιακῆς ζωῆς. Κάθε Σκήτη εἶναι ἐξάρτημα βέβαια μιᾶς Μονῆς, ἀλλὰ μόνο πνευματικῶς· διοικεῖται ἀπὸ τὸν Δικαῖο καὶ δύο βοηθοὺς του, ὅπως καὶ τὸ χωριὸ ἀπὸ τὸν Πρόεδρο καὶ τοὺς συμβούλους του, ποὺ ἐκλέγονται κάθε χρόνο ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς. Οἱ μοναχοί, ἀνὰ δύο ἢ ἀνὰ τρεῖς, εἶνε ἰδιοκτῆται ἑνὸς μικροῦ σπητιοῦ, τῆς Καλύβης, μὲ ἀνάλογη ἕνα γύρω περιοχὴ γῆς. Κάθε Καλύβη ἔχει μέσα τὸ παρεκκλήσι της, στὸ ὁποῖο διαβαζονται ἀνελλιπῶς οἱ ἀκολουθίες τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ἡμέρας, πολὺ ὅμως συντομώτερες ἀπὸ τὶς ἀκολουθίες τῶν Μονῶν, γιατί πρέπει νὰ μείνη στοὺς ἐνοίκους καιρὸς γιὰ δουλιὰ, ὄχι μόνον στὸν λαχανόκηπο, στὴν θάλασσα ἢ στὸ σπῆτι, ἀλλὰ καὶ στὸ ἰδιαίτερο ἐργόχειρό τους τῆς ζωγραφικῆς, ξυλογλυπτικῆς, ἀργυρο-χρυσοχοΐας πλεκτικῆς, ὕμνογραφίας ἢ βυζαντινῆς μουσικῆς. Ἡ Σκήτη ἔχει τὸ Κοινοτικὸ «Κατάστημά» της, ὅπου συσκέπτονται οἱ μοναχοὶ κάπου-κάπου γιὰ τὰ κοινὰ ἔχει ἀκόμη τὴν Ἐκκλησίαν της γιὰ τὶς κοινὲς λειτουργίες τῶν Κυριακῶν καὶ τῶν μεγάλων ἑορτῶν· ἔχει τέλος τὸν ξενῶνα της γιὰ τὴν φιλοξενία τῶν προσκυνητῶν, καὶ τὴν κοινὴν Τράπεζάν της, γιὰ τὴν συνεστίασιν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸ ὅλων τῶν Μοναχῶν σὲ κοινὰ δεῖπνα ἀγάπης. Τὰ ἔξοδα τῶν δεῖπνων αὐτῶν, τῆς φιλοξενίας καὶ διαφόρων ἄλλων κοινωφελῶν ἔργων κατανέμονται σὲ ὅλους τοὺς μοναχοὺς. Οἱ λειτουργίες τους, τόσο στὶς Καλύβες ὅσο καὶ στὸ Κυριακὸ, στὴν κοινὴ δηλαδὴ Ἐκκλησίαν, εἶνε πολὺ κατανυκτικές. Χαίρεται ἡ ψυχὴ τοῦ προσκυνητοῦ νὰ ἀκούῃ ἐκεῖ τὶς σεμνές, ἀρρενωπὲς φωνὲς νέων ἀνθρώπων, νὰ ὑμνοῦν τὸ θεῖον, καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ, κάνει συγκρίσεις θλιβερές, ὅταν ἀναλογίζεται πῶς καὶ ποῦ χρησιμοποιεῖ τὰ τάλαντά της ἢ νεολαία, ὄχι μόνον τῶν πόλεων, ἀλλὰ τὸ θλιβερώτερον πάντων, καὶ ἡ νεολαία τοῦ «ἔξευρωπαῖσμένου» χωριοῦ. Ὅταν σπουδάζῃ κανεὶς τὴν ζωὴν, τὴν σεμνὴν ζωὴν τούτων ἐδῶ τῶν νέων ἀνθρώπων, ὄχι μὲ τὸν ῥυθμὸ ἑνὸς βιαστικοῦ περιήγητοῦ, ἀλλὰ μὲ ὑπομονὴν καὶ βαθύτητα, αἰσθάνεται τὴν καρδιά του νὰ πλημμυρίζῃ ἀπὸ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Θεό, γιατί τοῦ χάρισε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπαληθεύσῃ καὶ σὲ ἄλλους, ἐκτὸς τοῦ ἑαυτοῦ του, ἀνθρώπους πῶς: ὁ, τι ζητεῖ ἀπὸ αὐτοῦς ὁ Θεὸς ὁ ὁμοῦς καὶ ἡ ἐντολή, εἶναι εὐκατόρ-

θωτο καὶ δυνατὸ, καὶ νὰ διερωτηθῆ ἔν συνεχείᾳ μὲ ἀπορία, γιὰτὶ τάχα σὲ αὐτοὺς μὲν ἔδω νὰ εἶναι κατορθωτὸ ἓνα μέγιστο ἀρετῆς, ἀθωότητος, ἐγκρατείας καὶ αὐταρκειας, σὲ ἐκείνους δὲ ἐκεῖ ἓνα μέγιστο φανλότητος, πονηρίας, ἀκρασίας καὶ χρεωκοπίας. Τὴν ἀπορία μου αὐτὴ διετύπωσα ἀργότερα στὴν συντροφιά καὶ πολλῆς γνῶμες ἀκούσθηκαν, μὰ καμμιά δὲν μὲ ἔπεισε τόσο ὅσο τοῦ Γέρο — Διογένη:

— Γιὰ νὰ ἐξηγήσῃ κανεὶς σωστά, μᾶς εἶπε, αὐτὸ τὸ θλιβερὸ φαινόμενον τῆς ὑποσκάψεως τῶν πιὸ ζωτικῶν δυνάμεων τοῦ ἔθνους θὰ πρέπει πρῶτα-πρῶτα νὰ ἔχη γνωρίσει ἀπὸ κοντὰ καὶ γιὰ πολὺ καιρὸ τὸ χωριό, καὶ μάλιστα τὸ ἀκριτικό. Εἶναι μεγάλη τιμὴ, ἀλλὰ καὶ ἀπόκτησις πολυτίμου πείρας, τὸ νὰ ἔχη περάσει ὁ ἄνθρωπος τῶν πόλεων, καὶ πρὸ πάντων ὁ δημόσιος λειτουργός, ἀγόγγυστα, ἓνα μέρος τῆς δημοσίας ζωῆς τοῦ στο χωριό, θεραπεύοντας ὅσο ἤμπορεῖ καλύτερα τὶς πολλῆς καὶ μεγάλης πληγῆς τῶν χωρικῶν. Πολλοὶ ἀπὸ αὐτούς, πὸν ἔζησαν σ' αὐτό, καὶ μάλιστα σὲ ὄρες τραγικῆς γιὰ τοὺς ξωμάχους ἀκρίτες, καὶ μοιράσθηκαν μαζί τους —καλοκαίρια καὶ χειμῶνες— τὴν μισόγχορημη καλύβα τους, τὸ ἀχαμνὸ γιατάκι τους, καὶ τὸ φτωχὸ τους πρόσφαγι, ὁμολογοῦν ἀδίστακτα ὅτι οἱ ἡμέρες αὐτῆς ὑπῆρξαν οἱ καλύτερες καὶ διδακτικώτερες τῆς ζωῆς των. Ὅποιος λοιπὸν ἔχει ζήσει στὸ χωριὸ καὶ γιὰ τὸ χωριό, ὅποιος ἔχει ἀγωνισθῆ μαζί μὲ τοὺς χωρικοὺς νὰ λύσῃ ἓνα ἀπὸ τὰ ἀπλὰ προβλήματα, πὸν τοὺς βασανίζουν ὡστόσο πολὺ, ὅποιος ἔχει κουβεντιάσει «καρδιακά», μαζί τους ἔχει καλὰ παρατηρήσει καὶ ψυχολογήσει, ξέρει ὅτι οἱ χωρικοὶ εἶνε τὰ πιὸ ἀξιολύπητα θύματα τοῦ ἐπιστημονικοῦ πολιτισμοῦ σας. Ἀπὸ τὴν μιὰ ἢ μακρὰ ἐκμετάλλευσις τῶν γεωργικῶν τάξεων τους ἀπὸ τὶς λοιπῆς κοινωνικῆς τάξεις, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ «ἐορταστικὸς» ἦχος τῆς ζωῆς τῶν μεγαλουπόλεων, τοὺς ἔπεισαν ὅτι ἡ παράξενη ἐκείνη κοινωνιολογικὴ θεωρία, κατὰ τὴν ὁποία τὸ ἀνθρώπινο γένος ζῆ μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ ἀναδεικνύωνται καὶ νὰ τρέφωνται μερικοὶ «μεγάλοι» ἄνθρωποι, ἐμπῆκε σὲ πρᾶξι καὶ ἐφαρμογῆ ἐπὶ τῆς ράχεως των. Τὸ γεγονός αὐτὸ ἔδρασίωσε μέσα στὴν ψυχὴ τους τὸ συναίσθημα ὅτι τὸ ἐπάγγελμά τους, τὸ ἱερώτερον αὐτὸ ἐπάγγελμά των, εἶναι ἀγενές καὶ ἀχαρι, καὶ ὅτι ἀπ' ἐναντίας τὰ ἐπαγγέλματα τῶν πόλεων εἶναι τὰ ἐπαγ-

γέλυμα τῶν εὐγενῶν καὶ τῶν «μεγάλων». Ἄμεση συνέπεια αὐτῆς τῆς ψυχώσεως ὑπῆρξαν τὰ διαρκῆ ρεύματα ἀστυφιλίας, ἰδίως κατὰ τὰ τελευταῖα εἴκοσι ἔτη. Νέοι ἄνθρωποι, γεμάτοι ὑγεία, πού ἐργαζόμενοι στὸ χωράφι τοὺς θὰ ἤμποροῦσαν νὰ ζήσουν δυὸ καὶ τρεῖς φορὲς τὸν ἑαυτό τους, ἀναζητώντας τὴν «ἀνώτερη ζωή», τοῦ ἄρτου καὶ τῶν θαμάτων, ἐπύκνωσαν κατὰ κόρον τὶς τάξεις διαφόρων παρασιτικῶν ἐπαγγελμάτων τῶν κοσμοπόλεων. Ἀπέμεναν ὡστόσο ἀκόμη στὴν ὑπαιθρο ἀρχετοὶ ἐπαρχιωτὲς καὶ ἀγρότες, ἄλλοι φτωχοὶ καὶ ἄλλοι κάπως εὐπορώτεροι. Οἱ πρῶτοι — συγγενεῖς τῶν «προτεγουσάνων» μεταναστῶν — ἀπηύδησαν δουλεύοντας γιὰ νὰ συμπληρώσουν τὸν πάντοτε ἔλλειματία προὔπολογισμό τῶν ἀτυχῶν ἐκείνων τυχοδιωκτῶν. Οἱ δεῦτεροι, σὰν εὐπορώτεροι ἀκόμη, δὲν μετανάστευσαν μὲν οἱ ἴδιοι στὶς μεγαλουπόλεις, ἀλλὰ ἔστειλαν ἐκεῖ ἀθρόα τὰ παιδιά τους γιὰ νὰ σπουδάσουν ἐπιστήμονες — δηλαδὴ νὰ πυκνώσουν τὶς τάξεις τῶν ἀργῶν «ἐπιστημόνων» — καὶ ἔτσι ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἀπαλλαγοῦν τοῦ «βδελυκτοῦ» ἐπαγγέλματος τοῦ ἀγρότου, ἀλλὰ καὶ νὰ δημιουργήσουν τὶς προϋποθέσεις γιὰ τὴν καθόδο ἀργότερα ὅλης τῆς οἰκογενείας στὴ μεγαλούπολι. Ἀλλὰ καὶ ἡ κατηγορία αὐτὴ τῶν εὐπορωτέρων ἀγροτῶν ἀπηύδησε νὰ τοὺς διαθέτῃ τὸν ἰδρώτα της, γιὰτὶ καὶ μετὰ τὴν λῆξι τῶν σπουδῶν, πρέπει διαρκῶς νὰ ἐνισχύωνται οἰκονομικῶς οἱ ἀργοὶ αὐτοὶ ἢ ὑποαπασχολούμενοι ἐπιστήμονες γιὰ νὰ ἀνταπεξέλθουν στὴν δαπανηρὴ κοσμοπολιτικὴ ζωὴ των. Ἔτσι οἱ ὑγιέστερες καὶ παραγωγικώτερες τάξεις τοῦ ἔθνους, μεταβάλλονται σὲ ἓνα τυχοδιωκτικὸ πνευματικὸ προλεταριάτο, ἔτοιμο νὰ ἐξωκοίλῃ σὲ κάθε πανουργία γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν ἄρτο, τὰ θαμάματα καὶ τὰ παρεπόμενά τους, ἐνῶ συγχρόνως τὰ χωριά, τὰ κύτταρα δηλαδὴ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ ἔθνικοῦ ὀργανισμοῦ, φθίνουν διπλᾶ, καὶ ἀπὸ τὴν στέρησι τῶν καλυτέρων χειρῶν τοὺς καὶ ἀπὸ τὴν ἀφαίμαξι τῆς φτωχῆς τῶν σακκούλας.

— Αὐτὴ ὅμως ἡ τάσις γιὰ ἐπιστημονικὲς σπουδές, παρετήρησε κάποιος, δὲν εἶναι ἐπίσης δεῖγμα εὐεργετικῆς γιὰ τὸ ἔθνος ζωτικότητος :

Γιὰ νὰ εἶναι εὐεργετικὴ, πρέπει προφανῶς νὰ ὑπηρετῇ θετικὰ τὸ σύνολο τοῦ ἔθνους. Τὶ βλέπομε ὅμως ἐπὶ τοῦ προκει-

μένου; Πρῶτον ὅτι τὰ παιδιά τῶν εὐπορωτέρων κτηματιῶν ἀποφεύγουν συστηματικᾶ τὴν γεωπονικὴ ἐπιστήμη, προτιμῶντας μιὰ ὁποιαδήποτε ἄλλη πού νὰ μὴ ἔχη ἄμεση σχέσι μὲ τὴν γῆ τῶν πατρικῶν κτημάτων. Δεύτερον ὅτι ἀφοῦ σπουδάσουν μιὰ ὁποιαδήποτε ἄλλη ἐπιστήμη εἰς βάρος τοῦ ἀγροτικοῦ βαλαντίου ἀποφεύγουν ἐπίσης συστηματικᾶ νὰ τὴν ἐξασκήσουν στὴν ὑπαίθρο, προτιμῶντας νὰ πένωνται καὶ νὰ ἡμιαργοῦν μέσα στὰ μεγάλα κέντρα. Καὶ ἔτσι βλέπει κανεὶς στὰ περισσότερα ἑλληνικὰ χωριὰ ἓνα θλιβερώτατο θέαμα: τὸν ταλαίπωρο χωρικὸ νὰ διασχίζη ἀπόστασι 20 καὶ 40 χιλιομέτρων, νὰ χάνη δυὸ τοῦλάχιστον μέρες καὶ νὰ δαπανᾷ πολλὰ ἡμερομίσθια του γιὰ νὰ πάρη — ἂν τὴν πάρη κι' αὐτὴ — μιὰ παραμυθιὰ ἢ συμβουλὴ σὲ μιὰ του ἀνάγκη, ἀπὸ τὸν γιατρό, τὸν γεωπὸνο καὶ γενικὰ τὸν τεχνικό. Δὲν μπορεῖ λοιπὸν νὰ εἶναι ἐνθαρρυντικὸ τὸ φαινόμενο αὐτὸ τῆς διαρροῆς καὶ φθορᾶς τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὑπαίθρου.

Ἐνα τέτοιο φαινόμενο ἦταν φυσικὸ νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴ τῆς πολιτείας: τὰ μέτρα ὅμως πού παίρνει αὐτὴ, πάντοτε σχεδὸν χειροτερεύουν, ἀντὶ νὰ θεραπεύουν, τὸ κακό. Εἶπαμε ὅτι οἱ ἀφορμὲς τοῦ κακοῦ εἶνε δύο, καὶ μάλιστα καὶ οἱ δύο εἶνε περισσότερο ψυχολογικῆς, παρὰ οὐσιαστικῆς φύσεως: ἡ μία εἶναι μία πρώτη ψύχωσις κατὰ τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς πού θεωρεῖται ὡς ἀγενὴς καὶ ἀχαρις, καὶ ἡ ἄλλη εἶναι μιὰ δεύτερη ψύχωσις ὑπὲρ τῆς ἀστικῆς ζωῆς, πού θεωρεῖται ὡς ἀνετη καὶ εὐχάριστη. Ἡ Πολιτεία λοιπὸν, ἐνῶ ἔχει τὰ μέσα νὰ καταπολεμήσῃ τὶς ἀπαράδεκτες αὐτὲς ψυχώσεις, τὶς ὑποθάλλει μᾶλλον, ἐπειδὴ, γιὰ νὰ σταματήσῃ τὰ ρεύματα ἀστυφιλίας, βρῖσκει καλὸ νὰ προωθῆ πρὸς τὴν ὑπαίθρο τὴν πλημμυρίδα τοῦ ἀστικοῦ πολιτισμοῦ! Ἀνέχεται, ἐνθαρρύνει καὶ βοηθεῖ τὸν ἐκφραλισμὸ τῆς ὑπαίθρου μὲ τὴν καθιέρωσι σ' αὐτὴν συνηθειῶν καὶ μεθόδων ἀστικῆς ζωῆς. Μερικοὶ «τσιμπλιάριοι» ἠλεκτρικοὶ λαμπτήρες ἀναλαμβάνουν νὰ φωταγωγήσουν ἓνα-δύο κέντρα τῆς πλατείας τοῦ χωριοῦ, ὅπου ὑπὸ τοὺς ἥχους ραδιοφώνου ἢ παμπалаίου γραμμοφώνου, ἀσκεῖται ἡ νεολαία τοῦ χωριοῦ στοὺς φαύλους καὶ ἐντελῶς ξένους πρὸς τὰ ἑλληνικὰ ἥθη μοντέρνου χοροῦς. Ἐπιχειρηματίαι κινηματογράφων ἐνθαρρύνονται νὰ σκανδαλίζουν μὲ τὴν σαπρία τῆς ὀθόνης τὴν ντροπαλὴ ἀγνότητα τῆς νεολαίας καὶ τὴν σωφροσύνη

τῆς ἀφελοῦς Ἑλληνικῆς λεβεντιᾶς, ἀκόμη καὶ στὶς πιὸ μακροσμένες ἀκριτικὲς περιοχὲς. Ἐπιχειρηματίες ἐπαρχιακῶν κινητῶν θεάτρων προωθοῦνται νὰ συμπληρώσουν τὸ ἔργο τῶν προηγουμένων, ἡ δὲ ἀφιξὶς τῶν θιάσων τῶν χαιρετίζεται ἀπὸ τὸν τύπο ἐπαρχιῶν, πὺν χθὲς μόλις ἀνέσκαψε ὁ... «Ἐγκέλαδος» μὲ τὸ ἐπιφώνημα : «Ἐπὶ τέλους δόξα σοι ὁ Θεός!»... Μὲ δύο λόγια ἡ Πολιτεία κάνει ὅ,τι ἤμπορεῖ γιὰ νὰ φέρῃ τὸν πειρασμὸ στὴν πόρτα τοῦ χωριοῦ, νὰ τὸν «γλυκάνῃ» ἀκόμη περισσότερο καὶ νὰ τοῦ στερεώσῃ ἐντονώτερα τὴν φαντασίωσι τῆς αἴγλης καὶ τῆς ἔλξεως γιὰ τὴν ζωὴ τῶν πόλεων, πρὸς τὶς ὁποῖες μάλιστα τοῦ διευκολύνει τὴν συχνῆ - πυκνῆ κάθοδο μὲ τὴν πρόοδο καὶ πύκνωσι τῶν συγκοινωνιακῶν μέσων. Καὶ δὲν διερωτήθηκε ποτὲ κανεὶς τί θέσι ἤμπορεῖ νὰ ἔχῃ τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς, ὁ κινηματογράφος καὶ τὸ θέατρο στὴν κατὰ φύσιν ζωὴ τοῦ χωριοῦ, ἡ ὁποία ἀπὸ ὄρθρου βαθέος μέχρι ἐσπέρας κυλᾷ στὸ βουνὸ καὶ στὸν κάμπο, οἱ δὲ λιγοστὲς νυκτερινὲς ὥρες τῆς στὸν γλυκὸ ξένοιαστο χωριάτικο ὕπνο, πὺν ξεκουράζει τὸ κατάκοπο κορμί; Πρὸς χάριν ὀλίγων ἐπιχειρηματιῶν τῶν κωμοπόλεων χιλιάδες ἀγροτῶν τῶν γύρω χωριῶν ἀφίνονται ὅχι μόνον νὰ ἐκφραλίζωνται στὰ ἤθη, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐγκαταλείπουν τὶς ἐστίες καὶ τοὺς ἀγρούς των ἀργούς, καὶ νὰ συρρέουν διανυκτερεύοντας καὶ καταδαπανῶντας τὶς οἰκονομίας των σὲ θεάματα τῆς κακῆς ὥρας, πὺν τοὺς ἀνοίγουν τὴν ὄρεξι καὶ τὸν δρόμο γιὰ μιὰ «πρωτευουσιάνικη ζωὴ» ἀργίας καὶ ἀσωτείας Ἐὰν ἤμποροῦσε νὰ γίνῃ μιὰ λεπτομερὴς στατιστικὴ μεταξὺ τῶν θιαμώνων αὐτοῦ τοῦ εἴδους πρωτευουσιάνικης ζωῆς, θὰ βλέπατε ὅτι τὸ μέγιστο μέρος τῆς πελατείας τῆς ἀπαρτίζεται, ὅχι ἀπὸ ἀνθρώπους πὺν γεννήθησαν καὶ μεγάλωσαν μέσα στὶς μεγαλουπόλεις, ἀλλὰ ἀπὸ ἀνθρώπους τῆς ὑπαίθρου, κάθε ἡλικίας καὶ φύλλου. Τὸ δὲ χειρότερο εἶναι ὅτι τὸ ἀπαίσιο αὐτὸ φαινόμενο δὲν προκαλεῖ πιά στὴν ὑπαίθρο ὑγιεῖς ψυχικὲς ἀντιδράσεις. Ἐνῶ στὴν περασμένη μόλις γενεά, καὶ ἕνα μόνον κροῦσμα ἐκλύσεως ἠθῶν — κάποιου ἀνθρώπου τοῦ χωριοῦ, πὺν ἐξώκοιλε στὴν πόλι — κατεδικάζετο στὴν συνείδησι τοῦ λαοῦ τῆς ὑπαίθρου, σήμερα ὅχι μόνον δὲν κατεδικάζεται, ἀλλὰ καὶ ἐπαινεῖται. Ὑστερα ἀπὸ αὐτὰ καταλαβαίνετε βέβαια ὅτι μεταξὺ τοῦ πληθυσμοῦ πὺν ἀπόμεινε ἀκόμη στὴν ὑπαίθρο, μόλις βρίσκεται ἕνα ἐλάχιστο ποσοστὸ, πὺν νὰ μὴ πυρώνεται ἀπὸ τὸν πόθο τῆς «μεγάλῃς ζωῆς». Τὸν ἀρρωστικὸ αὐτὸν καὶ ἐπικίνδυνον πόθον τὸν θάλλει, τὸν ἐκκολάπτει καὶ τὸν ὑποδαυλίζει, περισσότερο ἀπὸ κάθε τι ἄλλο, ὁ ἡμερήσιος καὶ περιοδικὸς τύπος, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν ἄλλη, τὴν δευτέρῃ πτέρυγάν του, εἰσάγει στὸ σπῆτι τοῦ χωριοῦ τὸ φτηνότερον ὄπιον τοῦ κόσμου.

τήρησα πρὸς τὸν πολύπειρο γέροντα, μὰ δὲν βλέπω ὅμως τι ἄλλο θὰ ἤμποροῦσε νὰ γίνη, γιὰ νὰ ἀναχαιτισθῇ ὁ φαυλεπί-
φραυλος αὐτὸς κύκλος.

— Εἶναι δικαιολογημένη ἡ ἀπορία σου, μοῦ εἶπε. Μπρο-
στὰ στὸ θέαμα τοῦ στορβιλιζομένου αὐτοῦ κύκλου τῶν γεγονό-
των, τῆς χωρὶς τέλος καὶ χωρὶς ἀρχὴ Γορδείου τούτης περιπλο-
κῆς τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, ὁ νοῦς τοῦ νηφαλίου ἀνθρώ-
που, πού ξέρει ὅτι ἡ τομὴ τῆς σπάθης σπανίως φέρνει τὴν
καλύτερη λύσι, μένει κατάπληκτος, μὴ ἠμπορῶντας ἐκ πρώτης
ὄψεως νὰ διακρίνη μιὰ ἀφετηρία γιὰ τὴν σωστὴ λύσι. Εἶπα ἐκ
πρώτης ὄψεως: γιατί ὅποιαδήποτε περιπλοκὴ, ὅσο πολύπλοκη
καὶ ἂν εἶναι δὲν παύει νὰ ἔχη γιὰ τὸν νηφάλιο ἀνθρώπο τὴν
σωστὴ λύσι της. Τέτοιοι δὲ ἀνθρώποι δὲν λείπουν εὐτυχῶς στὸν
κόσμο. Αὐτοὶ συνεπῶς πρέπει νὰ μιλοῦν, οἱ δὲ μονασταὶ νὰ
σιωποῦν... Μὰ τὰ λόγια κάποιου διασήμου μοναστοῦ τοῦ 12ου
αἰῶνος, πού συμπυκνώνουν μέσα τους ἐπιγραμματικά αὐτὸ πού
ἐξέφρασαν καὶ ἐβίωσαν μὲ χιλίους τρόπους ὅλοι οἱ μεγάλοι μονα-
σταὶ τῆς χριστιανοσύνης, ἔχουν τὴν θέσι τους ἐπὶ τοῦ προκει-
μένου: «Εἶμαι πολὺ μικρός, ἔγραφε αὐτὸς πρὸς τὸν Κυβερνήτη
ἐνὸς λαοῦ, γιὰ νὰ ἔχω προσωπικὰ διαφέροντα σὲ αὐτὲς τίς ὑπο-
θέσεις· ἀλλὰ πῶς πάλι νὰ τίς θεωρήσω ξένες, ἀφοῦ εἶναι ὑπο-
θέσεις τοῦ Θεοῦ;» .

Ἡ θεία ἐκείνη φωνή, πού κάποια νύχτα σκοτεινὴ ξύπνισε
τὴν ψυχὴ τοῦ μοναχοῦ ἀπὸ τὸν λήθαργο τῶν πραγμάτων τοῦ
κόσμου, καλῶντας τον μυστικὰ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ πάντα στὴν
μέση, χωρὶς ἐπιστροφὴ, νὰ μισήσῃ τὴν ἁμαρτία τοῦ κόσμου καὶ
πρῶτα ἀπὸ ὅλα τὴν δική του καὶ νὰ παραδοθῇ στὴν ζωογόνο
πνοὴ τοῦ θεοῦ, οὐτιδανὸς καὶ ἐξουδενωμένος, σὰν τὸ χῶμα πού
πατεῖται στὴν γῆ, γιὰ νὰ τὸν ἀναπλάσῃ πάλι ἡ εὐσπλαχνία Του
«καινὸν» ἢ ἴδια αὐτὴ Φωνὴ τὸν διδάσκει κατόπι νὰ ἀγαπᾷ τὸν
κόσμο, ὅχι ὅπως τὸν ἀγαποῦσε πρὶν, ἀλλὰ μὲ μιὰ ἀγάπη «καινὴ».
Αὐτὸ τὸ μυστήριον τοῦ «μίσους» καὶ τῆς «ἀγάπης», πού τὸν
διδάσκη ἢ κλῆσις τοῦ μοναχοῦ νὰ τρέφῃ ταυτόχρονα πρὸς τὸν
κόσμο, μοιάζῃ κάπως μὲ τὸ μῖσος καὶ τὴν ἀγάπη πού αἰσθά-
νεται στὴν ψυχὴ του ὁ πολεμιστής, ὅταν οἱ σάλπιγγες τοῦ πο-
λέμου τὸν καλοῦν στὴν γραμμὴ τοῦ μετώπου. "Αν δὲν «μισήσῃ»,
τὴν ὥρα ἐκείνη τὸν ἑαυτὸ του, τοὺς δικούς του, τὸ σπῆτι του,
τὸ χωριό του, ἂν δὲν πάψῃ νὰ «ἀγαπᾷ» ὅλες αὐτὲς τίς χάρες
τοῦ κόσμου μὲ τὴν ἀγάπη πού πρῶτα ἀγαποῦσε, καὶ δὲν τίς
ἀγαπᾷ μὲ μιὰ καινούργια ἀλλοιώτικη ἀγάπη, πού εἶναι ἀδύ-
νατον νὰ ξεκολλήσῃ· θὰ γίνη κατ' ἀνάγκη φυγόστρατος. Κι' ἂν
τὴν ὥρα πού πολεμᾷ, πάψῃ ξαφνικὰ νὰ τίς μισῇ, ἂν τίς ξαναγα-
πήσῃ πάλι μὲ τὴν ἴδια ἐκείνη παλιὰ ἀγάπη τότε μοιραίως θὰ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

Χριστὸς Ἄνέστη κι' ἔλαμψε τὸ φῶς τῆς ἀληθείας,
τὸ φῶς ὁποῦ διέλυσε τὸν ζόφον τῆς σκοτίας,
τὸ φῶς ὁποῦ κατέλυσε τὰ πάθη καὶ τὰ μίση,
τὸ φῶς ποὺ ἀνεκαίνησε τὴ σαθρωμένη κτῆσι.

Χριστὸς Ἄγέστη, τῆς σαρκὸς τὴν φύσιν καταργήσας,
τὰς πολλαπλὰς ὀρέξεις τῆς γενναίως πολεμήσας,
τὸν θάνατον μὴ φοβηθεῖς, μαρτύρια καὶ πάθη,
λύσας τῆς ἀνθρωπότητος τὴν πλάνη καὶ τὰ λάθη.

Χριστὸς Ἄνέστη, κι' ὁ φρικτὸς Ἄδης τῆς ἀμαθείας,
ἀπὸ τῆς γῆς ἐξέλειψε, καὶ τὸ φῶς μ' ἀκτῖνας θείας
τὴν φαῦλο ἀνθρωπότητα ἔκτοτε τὴν φωτίζει
καὶ τ' ἔρεβος αἰώνια παύει νὰ τὴν μαστίζη.

Χριστὸς Ἄνέστη, καὶ νεκροὶ ἐν πνεύματι ἐγείρονται
καὶ στὸ σκοτάδι ἄδικα παύουν πλέον νὰ φθειρώνται,
Ὁ Ἄδης ἐνικήθηκε καὶ πειὰ ἡ ἀνθρωπότης
γνωρίζει τὸν ἀληθινὸ καὶ δίκαιο Θεὸ τῆς.

Χριστὸς Ἄνέστη, ὁ Θεὸς τῆς ἐλεημοσύνης
καὶ τῆς ἀγάπης ἰδρυτῆς καὶ τῆς δικαιοσύνης,
Χριστὸς φωνεῖ: «ὀπίσω μου, ὦ ἄνθρωποι ἐλάτε
ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν ἀλλήλους ἀγαπᾶτε.»

A. A. Π.

γίνῃ λιποτάκτης. Μιὰ τέτοια λοιπὸν «καινὴ» ἀγάπη, ἀγάπη πολε-
μιστοῦ τῶν πρόσω, ἐπιβάλλει καὶ στὸν μοναχὸ νὰ λύνη κάπου-
κάπου τὴν σιωπὴ του, κι' ἀφοῦ μιλήσει τὴν γλῶσσα τῆς ἀλη-
θείας, νὰ ἐπιστρέφῃ πάλι πρὸς αὐτὴ, μιὰ καὶ αὐτὴ εἶναι γι' αὐ-
τὸν τὸ ἀκατάπαυστο πολεμικὸ μέτωπό του.

(Συνεχίζεται)

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

Δικαία αναγνώρισις.

Ὁ Γερμανὸς ἐπιστῆμων καὶ συγγραφεὺς τοῦ σπουδαίου βιβλίου «Ἐπιτομὴ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθους» ἀπαντῶν πρό τινας εἰς ἐρωτήσαντα αὐτὸν δημοσιογράφον, ὡς ἀναφέρομεν εἰς ἄλλην σελίδα, ἐστὶν πιστεύη εἰς τὸ μέλλον τοῦ Ἑθνοῦ, εἶπε τὰ ἑξῆς, ἅτινα ἐπαναλαμβάνομεν καὶ ἐκ δευτέρου διότι ἀποτελοῦσι δικαίαν ἀναγνώρισιν τῆς μεγάλης τοῦ Ἁγίου Ἐθνοῦ ἀποστολῆς, ἣν μόνον οἱ τὰ κάτω φρονούντες καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καμμύοντες, παρασιωποῦσι. «Δὲν πιστεύω μονάχα εἰς τὸ μέλλον τοῦ Ἑθνοῦ, πιστεύω εἰς τὴν ἀποστολὴν του. Καὶ θὰ εἶναι ἡ ἀποστολὴ του σπουδαία, μεγάλη καὶ ὑψηλὴ ὄχι μόνον διὰ τὴν Ὀρθοδοξίαν, ἀλλὰ γιὰ ὅλον τὸν κόσμον. Ὁ Χριστιανισμὸς, ὡς κοσμοθεωρία, εἶναι ἡ δύναμις πού θὰ ἀνορθώσῃ πάλι τὴν κούρασμένη ἀνθρωπότητα, ἀλλὰ ἡ ὑγιέστερη καὶ πνευματικὴ ἐκδήλωσις τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι ἡ Ὀρθοδοξία. Τὴν Ὀρθοδοξίαν θὰ χρησιμοποίησῃ ὁ Χριστιανισμὸς γιὰ ὅλοιο μάχης. Καὶ ἀφοῦ τὸ πνεῦμα τῆς Ὀρθοδοξίας διατηρεῖται κυρίως εἰς τὸ Ἅγιον Ἐθνος, ἀπὸ ἐκεῖ θὰ ἔλθῃ ἡ νίκη τοῦ Πνεύματος καὶ ἀπὸ ἐκεῖ θὰ ἐκπορεύσῃ τὸ φῶς μιᾶς καθαρῆς ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς ἀναγεννήσεως.»

Καὶ ὁμοίως τινὲς ἐκ τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν λιποψυχοῦντες καὶ ὀλιγοπιστοῦντες λέγουσιν ὅτι τὸ Ἅγιον Ἐθνος ἀνήκει πλέον εἰς τὸ παρελθόν. Pius desiderium. Τὸ Ἅγιον Ἐθνος, ὅπερ ἐσεβάσθη ὁ πανδαμάτωρ χρόνος ἀνήκει εἰς τὴν αἰωνιότητα καὶ θὰ ζῆ εἰς τὸ διηνεκές. Αἱ παντοδαπαὶ δυσκολίαι καὶ ἡ λειψανδρία, καθ' ὧν παλαίει, δὲν εἶναι πρωτοφανεῖς. Καὶ ἄλλοτε ἐμφανισθεῖσαι, ἐξηφανίσθησαν, ἵνα φανῆ ὅτι δὲν στηρίζεται εἰς ἀνθρωπίνους δυνάμεις καὶ ἐπαληθεύσῃ διὰ πολλοστήν φορὰ τὸ θεόπνευστον ρῆμα «Ἡ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται (Β' Κορ. ιβ'. 9.).

Ὁ ὁσῖος πατὴρ ἡμῶν Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης.

Ἡ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἐπικυροῦσα καὶ ἐπισφραγίζουσα τὴν ἐν συνειδήσει τοῦ πανορθόδοξου Χριστεπωνύμου πληρώματος ἀπὸ μακροῦ ἐσχηματισμένην πεποιθήσιν περὶ τῆς ἀγιότητος τοῦ Ἁγιορείτου Νικοδήμου, προέβη εἰς τὴν ἐπίσημον ἀναγνώρισιν ταύτης, κατατάξασα τοῦτον μεταξὺ τῶν Ὁσίων Πατέρων ἡμῶν τῶν εἰς τὸν ἅγιον ἡμῶν τόπον τελειωθέντων καὶ ὀρίσασα, ὅπως ἡ μνήμη αὐτοῦ ἐορτάζεται τῇ 14ῃ Ἰουλίου καθ' ἣν ἀπεδήμησε πρὸς Κύριον.

Ἡ χειρονομία αὕτη τῆς ποτινίας ἡμῶν μητροῦς Μεγ. Ἐκκλησίας ἡ τὸν ἀγιῶν ἡμῶν τόπον τιμῶσα καὶ δεικνύουσα, ὅτι οὗτος δὲν ἐπαύσατο καταρτίζων ἀγίους καὶ πολίτας «τῆς πανηγύρεως τῶν πρωτοτόκων» γεννᾷ ἡμῖν μεγάλην εὐθύνην, ἃν δὲν φανῶμεν ἀντάξιοι τῶν προκατόχων ἡμῶν καὶ μιμηταὶ τῆς πίστεως καὶ ἀρετῆς «τῶν ἡγουμένων ἡμῶν» ὡς συνιστᾷ ὁ μέγας τοῦ Κυρίου Ἀπόστολος Παῦλος. (Ἐβρ. ιγ'. 7.).

«Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου».

Νέον δείγμα τῆς φερεπονίας καὶ εὐσεβείας αὐτοῦ ἔφερεν εἰς τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ὁ λόγιος καὶ πνεύματι σεσοφισμένος Καθηγούμε-

νος τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγ. Διονυσίου Ἀρχιμ. Γαβριήλ. Μετὰ τὸν νέον Εὐεργεινὸν καὶ τὸ Λαυσαϊκὸν τοῦ Ἀγίου Ὁρους, δι' ὠνέπλουτῆσε τὴν Μοναχικὴν ἡμῶν φιλολογίαν, ἐξέδωκε κατ' αὐτὰς καὶ ἕτερον περισπούδαστον ἔργον, ἀποβλέπων εἰς εὐρυτέρους σκοπούς, τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν θρησκευτικὴν ἀφύπνισιν τοῦ περιουσίου λαοῦ μας, ὑπὸ τὸν τίτλον «Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου».

Κεκοσμημένος διὰ βαθείας καὶ ἀνυποκρίτου εὐσεβείας καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν λαὸν μας, μεγάλης καὶ πλουσίας πείρας τῶν μοναχικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν τραγμάτων, ὡς καὶ βαθείας γνώσεως τῶν φλεγόντων τῆς κοινωνίας ἡμῶν προβλημάτων, ἦν ἀντλεῖ ἐκ τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως, ἦν λίαν καρποφόρος ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ἀσκει, θέτει εὐθαρσῶς τὸν δάκτυλον εἰς τὸν τύπον τῶν ἡλῶν καὶ ἀποκαλύπτει εἰς τὰς ἐνενηήκοντα σελίδας τοῦ διδακτικωτάτου τούτου βιβλίου τὰς ἐκκλησιαστικὰς, κοινωνικὰς, ἐκπαιδευτικὰς, οἰκογενειακὰς καὶ κρατικὰς ἡμῶν πληγὰς καὶ νόσους, ὑποδεικνύων συνάμα καὶ τὰ τῆς θεραπείας μέσα.

Θεωρεῖ, λίαν ὀρθῶς, ὡς βασικὸν αἶτιον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν κακοδαιμονίας τὴν καταπάτησιν τῶν ἱερῶν Κανόνων, τῆς δὲ κοινωνικῆς ἐγκληματικότητος καὶ ἐξαρθρώσεως «τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἀτόμου, τῆς κοινωνίας καὶ οἰκογενείας ἀπὸ τὰς καθαρὰς καὶ ἀστείρευτους πηγὰς τῆς ἠθικῆς δυνάμεως τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Τὴν δὲ ἀτομικὴν κατάπτωσιν ἀποδίδει εἰς τὴν ἐγκόλπωσιν τοῦ φιλοῦλου πνεύματος

Διευρηνεύων δὲ τὴν πίστιν τοῦ Ἀγιορειτικοῦ κόσμου εἰς τὸ μέλλον τοῦ Ἀγίου Ὁρους γράφει «Πιστεύομεν ὅτι τὸ Ἅγιον Ὄρος, χάριτι θείᾳ, θὰ ὑφίσταται μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος ἡ εὐσέβεια καὶ ἡ εὐλάβεια τῶν ὀρθοδόξων λαῶν θὰ τὸ περιβάλλῃ πάντοτε καὶ δὲν θὰ παύσουν ποτὲ σὶ προσερχόμενοι εἰς αὐτὸ θεοφιλεῖς ψυχαί, διότι ἡ ἀγιότης του ἔχει καὶ θὰ ἔχῃ τὴν ἐλκυστικὴν δύναμιν νὰ σαγηνεύῃ τὰς ἀγνάς καρδίας καὶ ἡ πνευματικότης του νὰ ἐξαγνίξῃ τὰς κοπιώσας καὶ πεφορτισμένας ἐκ τῆς ἀμαρτίας ψυχὰς».

Θεωροῦμεν περιττὸν νὰ τονίσωμεν, ὅτι ἕκαστος Ἑλλῆν χριστιανὸς καὶ κληρικὸς μεγάλως θὰ ἀδικήσῃ ἑαυτὸν, ἂν δὲν μελετήσῃ ἐπισταμένως τὰς ἐν αὐτῷ σωστικὰς ἀληθείας καὶ συμμορφωθῇ πρὸς αὐτάς. Ἰδιαιτέρως συνιστῶμεν τοῦτο εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικούς καὶ πολιτικούς ἡμῶν ἄρχοντας.

Ἡ συντήρησις τῶν κωδίκων.

Ἐξ ἐπιστολῆς δημοσιευθείσης εἰς τὰς Ἀκτίνας καὶ ἀναφερομένης εἰς τὸ ἐν τῇ Ἑλληνορρυθμῷ Μονῇ Grotta Ferrata ὑπάρχον συνεργεῖον ἐπισκευῆς τῶν κωδίκων ἀποσπῶμεν τὰ ἑξῆς. «Εἰς τὰς Μονὰς τῆς Πατρίδος μας καὶ ἰδίως τοῦ Ἀγίου Ὁρους διατηροῦνται εὐτυχῶς ἀκόμη πλείστοι κώδικες, τοὺς ὁποίους ἀρκετοὶ Ἑλλῆνες Ὀρθόδοξοι Μοναχοὶ περιβάλλουν μὲ πολλὴν ἀγάπην.

Δὲν θὰ λησμονήσω μὲ πόσῃν στοργῇ ἤγγιζε τοὺς κώδικας κατὰ τὴν ὀλιγόωρον ἐπίσκεψίν μου τῷ 1953 εἰς τὴν Μονὴν Διονυσίου ὁ γεραρὸς βιβλιοθηκάριός της. Ἄλλ' ἀσφαλῶς οἱ κώδικες δὲν χρειάζονται μόνον τὴν στοργὴν ἐκείνων ποὺ τοὺς φυλάσσουν ἔχουν ἀνάγκην καὶ συντηρήσεως, ἡ ὁποία πρέπει νὰ γίνεται συμφώνως πρὸς τὰς νεωτέρας μεθόδους, χωρὶς νὰ ἐπιφέρονται ζημίαι εἰς τοὺς κώδικας. Τὶ καλύτερον καὶ περισσότερο συμφωνῶν πρὸς τὴν ὀρθόδοξον μοναχικὴν παράδοσιν νὰ εἰδικευθοῦν μοναχοὶ εἰς τὸ ἔργον τοῦτο καὶ νὰ συσταθῇ εἰδικὸν συνεργεῖον πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, φέρον εἰπεῖν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος; Ἀποπελλονται μὲ ὑποτροφίας ἀρκετοὶ ὀρθόδοξοι κληρικοὶ εἰς τὴν Δυτ.

Εὐρώπην διὰ τὰ συμπληρώσασιν τὰς σπουδὰς των. Δὲν θὰ ἦτο σκόπιμον ν' ἀποσταλλοῦν εἰς ἡ δὺο μοναχοὶ διὰ τὰ εἰδικευθοῦν εἰς τὸν τρόπον τῆς συντηρήσεως τῶν κωδίκων;»

Τὸ θιγόμενον σπουδαῖον τοῦτο ζήτημα, φρονοῦμεν ὅτι δέον νὰ ἀπασχολήσῃ τοὺς ἀρμοδίους.

Γεωργικὴ Σχολὴ ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ.

Ὁ διαπρεπὴς Μητροπολίτης Φθιώτιδος συνεπικουρούμενος καὶ ὑπὸ τοῦ ρέκτου Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγάθωνος, Ἀρχ. Γερμανοῦ προέβη εἰς χειρονομίαν μεγάλης χριστιανικῆς καὶ κοινωνικῆς σημασίας, ἥτις ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ἀήθης εἰς τὰ μοναχικὰ θέσμιμα, ἀλλὰ βαθέως ἐξεταζομένη εὐρίσκειται συνάδουσα πρὸς μέγα κοινωνικὸν ἔργον, ὅπερ ἔκπαιλαι αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ ἐπετέλουν.

Βλέπων τὴν ἐκ καιρικῶν λόγων μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πρὸς μονασμὸν ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ ἐρχομένων καὶ θέλων ν' ἀποβῆ αὕτη ὠφέλιμος ὡς πάλαι τῇ ὁμοχώρῳ κοινωνίᾳ, ἵδρυσεν ἀπὸ τετραετίας ἐν αὐτῇ, τῇ βοηθείᾳ τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος, Γεωργικὴν Σχολὴν ἀποδώσασαν ἄχρι τοῦδε ἀγλαοῦς καρποῦς.

Εἰς αὐτὴν εἰσέρχονται κατόπιν ἐπιλογῆς εὐσεβῶν διαθέσεων νέοι, οἵτινες ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν εὐσεβῶν καθηγητῶν γεωπόνων μορφοῦνται εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, ὑπὸ δὲ τῶν Μοναχῶν, διότι δὲν κατηργήθη ἡ Μονή, εἰς τὴν ἐν Χριστῷ κατάρτησιν.

Οὕτω προέρχονται πολλαπλᾶ ὀφέλη. Ἡ Μονὴ συνεχίζει τὸν ἐκπολιτιστικὸν τῆς ρόλον καὶ σήμερον. Οἱ χωρικοὶ βλέπουν ὅτι καὶ σήμερον τὰ Μοναστήρια μᾶς χρειάζονται. Οἱ νέοι πλησιάζουν τὰς Ἱεράς Μονάς καὶ ἀπερχόμενοι εἰς τὰ χωρία των μεταφέρουν καὶ ἐκεῖ τὸ μοναστηριακὸν πνεῦμα. Πολὺ πιθανὸν δὲ βραδύτερον οἱ ἔχοντες κλίσιν νὰ ἀκολουθήσωσι τὸν Μοναχικὸν βίον καὶ ἐπανδρώσωσι τὰς Μονάς. Οὕτως ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δοξάζεται καὶ οἱ νέοι στρεφόμενοι πρὸς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, ἀποφεύγουν τὴν πολλὰ κακὰ τίκτουςαν ἀστυφιλίαν. Αἱ τοιαῦται χειρονομίαι δὲν εἶναι σπάνιαι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἡ ἐν τῷ κλίματι τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Σταυροῦ ἐγκατέστησεν ἐν ἑαυτῇ τὴν ὁμώνυμον Ἱερατικὴν Σχολὴν. Ἡ ἐν Χάλκῃ Ἱερὰ Μονὴ τῆς Ἀγίας Τριάδος ἀπὸ τοῦ 1843 διὰ τοῦ Οἴκουμ. Πατριάρχου Γερμανοῦ Δ' μετετέθη εἰς Θεολογικὴν Σχολὴν. Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Εἰκοσιφοινίσσης ἐν ἔτει 1906 ὑπὸ τοῦ Δράμας καὶ εἶτα Σμύρνης Ἐθνομάρτυρος Χρυσοστόμου, ἰδρύθη Γεωργικὴ Σχολή. Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ τῆς Ἀγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας ἐν ἔτει 1908 ὑπὸ Ἰωακείμ Γ' ἀπεφασίσθη νὰ ἰδρυθῇ ἐν αὐτῇ Ἱερατικὴ Σχολὴ μετὰ γεωργικοῦ τμήματος, ἥτις ἀπόφασις ἐπραγματοποιήθη τῷ 1918 ὑπὸ τοῦ Κασσανδρείας Εἰρηναίου, Πατριαρχικοῦ τῆς Μονῆς Ἐπόπτου. Οὕτω δὲν ἐρημοῦνται τὰ ἱερὰ τοῦ Κυρίου σκηνώματα καὶ ὁ γῶρος αὐτῶν ὁ ἱερός δὲν χρησιμοποιεῖται διὰ Κατασκηνώσεις, ἔνθα, ὡς παρατηρεῖ ὁ Καθηγούμενος Γαβριὴλ εἰς τὸ προαναφερθὲν ἔργον αὐτοῦ, ἀντὶ ὑμνωδιῶν πρὸς τὸν Κύριον ἀκούονται γραμμόφωνα μὲ κοσμικὰ, ἵνα μὴ βαρύτερον χαρακτηρισμὸν μεταχειρισθῶμεν, ἄσματα.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Όσιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης. Τὴν 25ην Ἰανουαρίου, ἡ Ἱ. Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κατόπιν αἰτήσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας, κατέταξε τὸν Νικόδημον Ἁγιορείτην μετιξὺ τῆς χορείας τῶν ὁσίων. Τὴν ἐπομένην ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐγνωστοποιήθη εἰς τὴν Ἱ. Κοινότητα διὰ τοῦ ἐξῆς τηλεγραφήματος. «Ἱερὰν Κοινότητα Καρυᾶς Ἀγ. Ὄρους. Γηθοσύνως ἀνακοινοῦμεν Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος προσηκόντως ἐκτιμήσασα πάγκοινον ἀγιορειτικὴν ὁμολογίαν περὶ τῆς ἐργω μεμαρτυρημένης καὶ ἐκ τῆς τῶν συγγραφῶν αὐτοῦ βεβαιωμένης βαθείας πίστεως πλήρους ταπεινώσεως καὶ ἀξιομιμήτου βιωτῆς ἐν μακαριστοῖς Νικοδήμου Ἁγιορείτου κατέταξεν αὐτὸν ἐν χορείᾳ ὁσίων. Συγχαίροντες ὑμῖν πᾶσιν ἀπευχόμεθα Κύριος πρεσβείαις εὐσεβοῦς πατρὸς ὁσίου Νικοδήμου εὐλογῆ πάντας πνευματικοῖς ἀγῶσιν. Ἀνακοινώσατε τοῦτο Ἱ. Μονὰς μετὰ ἐξαρτημάτων αὐτῶν. Ἀκολουθεῖ γράμμα. ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ».

Μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν τούτου ὑπὸ τῆς Ἱ. Κοινότητος καὶ τὸ ὁποῖον ἐχαροποίησεν ἅπαντας τοὺς Ἁγιορείτας, οἱ ἐν Καρυαῖς διαμένοντες ἀνήρχοντο εἰς τὸ ἄνωθι αὐτῶν κελλίον ὁ «Ἀγ. Γεώργιος» ἐνθα ἐμόνασεν ὁ ὀσιος καὶ προσεκύουν τὴν σεβασμίαν κάραν αὐτοῦ.

Ἱερὰ Κοινότης Ἀγ. Ὄρους. Παρακλήσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἀπεστάλη ὡς πνευματικὸς εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς ἐξομολόγησιν τῶν ἐκεῖσε χριστιανῶν κατὰ τὴν περίοδον τῆς Ἀγ. καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς Καρακάλλου Ἀρχιμ. Παῦλος μεθ' ἑτέρου πνευματικοῦ τῆς ἰδίας Μονῆς οὔτινες καὶ ἀνεχώρησαν.

— Ἐχορηγήθη ἄδεια ἐγκαταστάσεως ἐν Ἀγίῳ Ὄρει ὑποκαταστήματος τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος. Παρ' αὐτῷ θὰ εὐρίσκηται μονίμως καὶ γεωπόνος.

— Ὅμοίως ἐπετράπη εἰς δύο Γερμανοὺς καὶ ἓνα Λευκορῶσον ὅπως λάβουν φωνοληψίαν τῆς θείας λειτουργίας τοῦ Πάσχα ἐκ τῆς ἐνταῦθα Ῥωσικῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος.

— Δι' ἐτέρας ἀποφάσεως αὐτῆς ἐνηργήθη παναγιορειτικὸς ἔρανος ὑπὲρ τῆς Φανέλλας τοῦ Στρατιώτου ὅστις ἀπέδωσε δρχ. 12.660 μὲ συμμετοχὴν τῶν Ἱ. Μονῶν Μεγ. Λαύρας, Ἀγίου Παύλου, Ὁσίου Γρηγορίου ἀνὰ 2.000 δρχ. Ξηροποτάμου, Σίμ. Πέτρας ἀνὰ 1.000, Ἰβήρων, Χελανδρόλου, Ἀγ. Διονυσίου ἀνὰ 700, Ζωγράφου, Καρακάλλου ἀνὰ 500, Ῥωσικοῦ 250, Κωνσταμονίτου 200, ἐξαρτήματα Ἱ. Μονῶν Μεγ. Λαύρας 640 καὶ Ἀγ. Παύλου 430 (Ν. Σκήτης 275, Ρουμαν. Λάκκου 155).

Ἱ. Μονὴ Χελανδαρίου. Ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία ἐνδιαφερομένη διὰ τὴν ἐπάνδρωσιν τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει ὁμογενοῦς αὐτῆς Ἱ. Μ. Χελανδαρίου ἐζήτησε πρὸ ἔτους τὴν ἄδειαν ἀποστολῆς ἐκ Σερβίας 10 νέων μοναχῶν. Ἡ Ἱ. Κοινότης ἀναγνωρίσασα τὴν ἀνάγκην, ἐνέκρινε τὴν ἔλευσιν μόνον ὃ ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ἐπικυρώσεως καὶ ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὅπερ καὶ ἔδωσε τὴν συγκατάθεσιν του. Οἱ προσληφθησόμενοι ὃ Σέρβοι μοναχοὶ θὰ τελοῦν κατὰ τὸν χρόνον τῆς δοκιμῆς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Ἱ. Κοινότητος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἀγ. Ὄρους.

Ἀθωνιάς Ἐκκλησ. Σχολή. Δι' ἐγγράφου τοῦ Β. Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἐγνωστοποιήθη εἰς τὴν Ἱ. Κ. ὅτι ὁ ἐν Ἀγγλίᾳ θανὼν Ἰλαρίων Βασδέκας διὰ διαθήκης του ἐκληροδότησεν εἰς τὴν Ἀθωνιάδα Ἐκκλησ. Σχολὴν 1.603 δολλάρια ἅτινα καὶ εὐρίσκονται ἐπ' ὀνόματι τῆς σχολῆς εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.

Ὁμιλος φίλων τοῦ Ἀγ. Ὄρους ἐν Ἀμερικῇ. Διὰ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος ἐγνωστοποιήθη εἰς τὴν Ἱ. Κ. ὅτι ὑπὸ τοῦ πρώην ἐν Ἀγκύρᾳ πρεσβευτοῦ τῆς Ἀμερικῆς κ. Μακγκη, διακρινομένου διὰ τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ αἰσθήματα πρὸς τὸ Οἶκουμ. Πατριαρχεῖον καὶ τὴν ὀρθόδοξον ἡμῶν ἐκκλησίαν, ἰδρύθη ἐν Ἀμερικῇ ὁμιλος τῶν φίλων τοῦ Ἀγ. Ὄρους, τοῦ ὁποῦ ἐγένετο λάτρης ἀπ' ἧς ἡμέρας πρὸ διετίας ἐπεσκέφθη αὐτόν. Συγχρόνως ἐζητήθη καὶ ἡ ἐν προκειμένῳ γνώμη τῆς Ἱ. Κοινότητος.

Ἐνίσχυσις ἀπόρων ἐρημιτῶν μοναχῶν. Ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Ἱ. Μονῆς, ἀπεστάλη καὶ διενεμήθη ἐπὶ τόπου εἰς 35 ἀπόρους ἐρημίτας μοναχοὺς τῶν Καρουλίων, Κατουνακίων, Ἀγ. Βασιλείου καὶ Μ. Ἀγ. Ἀννης ἢ κατ' ἔτος καθιερωθεῖσα βοήθεια κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων πρὸς τοὺς πάσχοντας αὐτοὺς ἀδελφοὺς μὲ ἀναλογίαν κατ' ἄτομον 20 ὀκ. ἄλευρον, 3 ὀκ. ὄρυζα, 2 ὀκ. βακαλάο, καὶ 2 ρέγγας.

Κατὰ δὲ τὸ Ἀγ. Πάσχα εἰς τοὺς ἰδίους ἀπεστάλησαν ἀνά 1 ὀκ. τυρός, 1 ὀκ. Βακαλάος, ὃ αὐγὰ κόκκινα, ὃ ἄρτοι καὶ 1 ὀκ. παξιμάδιον κατ' ἄτομον.

Δωρεαί. Προσέφεραν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ παρόντος δωρεὰν κυκλοφοροῦντος, περιοδικοῦ οἱ κ. κ. Χαρίλ. Παπαναργύρου Συν|ρχης ἐ. ἀ. Θεσ|νίκης δρχ. 20, Γ. Π. Γιαννακόπουλος εἰσαγγελεὺς Ἀθήναι, 25, Ἀρχμ. Στέφ. Κοττάκις Βενετία 60, ἱεροδ. Σωφρόνιος Μοντεσάντος Ὄρος. Σινὰ 80, ἱερομ. Σάββας ἀντιπρόσωπος Χελανδαρίου 50, ἱερομ. Εὐγένιος Καστανιάς Προβάτα 50, Σάβ. Φιλοθεΐτης 20, Ἰωάσαφ Φιλοθεΐτης 10, ἱερομ. Χαρίτων κελ. Κουτλουμουσιανὸς 20, Χρ. Κανοτίδης Ἀθήναι, Θεοδόσ. Σωτηρόπουλος Ν. Καλλικράτεια καὶ ἀνώνυμος ἀνά 50 δρχ.

Ἐπίσης εὐσεβῆς χριστιανὸς ἐδώρησεν εἰς τὴν Ἱ. ἡμῶν Μονὴν ἀργυροῦν λιβάδιον περιέχον σταυρὸν λεπτοτάτης τέχνης ἀργυροχουσον ἑστολισμένον μὲ πολυτίμους λίθους καὶ διάφορα τεμάχια λειψάνων ἁγίων, πρὸς αἰώνιον μνημόσυνον θανόντος συγγενοῦς του.

Πρὸς ἅπαντας ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἱ. ἡμῶν Μονῆς.

ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

«Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ ἠχούσης θαλάσσης καὶ σάλου, ἀποψυχόντων ἀνθρώπων, ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ· ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκειται ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι».

(Λουκ. κα΄. 25 - 33)

